

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

verschijnt 5x per jaar

Redactie : Henk Hardon
Wim Duurland

Redactie adres : Menno Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum

Verzending en ledenadministratie : Bep Dwars-van Achterbergh,
Prinsenstraat 15, 1211 LS Hilversum
tel. 035-233973

Illustraties : Corrie van der Laan

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie.

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK 1 JULI

INHOUDSOPGAVE

- 33 - 35 : Programma
- 35 - 42 : Bestuursmededelingen
- 43 - 45 : Telpost Corversbos
- 46 - 47 : Midwinter-watervogeltelling 1990
- 48 - 49 : Nieuws van de subgroep avifauna
- 49 - 50 : Fenologie
- 50 : Terugmelding van een oude Bergeend
- 51 - 53 : Tegenlicht bij vogelwaarnemingen
- 53 - 54 : Impressies van de nationale vogeltrekdag
- 55 : Vogelhut Laarder Wasmeer
- 56 : Verslag excursie Haarler- en Holterberg
- 56 - 59 : Ontvangen Literatuur
- 60 - 62 : Veldwaarnemingen
- 62 : Aanvulling lijst speciale uitgaven VWG
- 63 - 64 : Inhoudsopgaven Korhaan 1988 en 1989

Met de bedoeling de Milieuklachtentelefoon van de provincie Noord-Holland zoveel mogelijk onder de aandacht van het publiek te brengen is een poster ontwikkeld. Verzocht wordt om indien mogelijk de poster op te hangen op een zichtbare plek voor het publiek.

Indien U behoefte heeft aan meer posters of folders kunt U die bestellen bij de Milieuklachtentelefoon. Telefoonnummer 023-310200.

VAN DE REDAKTIE

Bij de rondvraag tijdens de Algemene Ledenvergadering van 22 maart j.l. werd door mevrouw Rump het voorstel gedaan om in De Korhaan een nieuwe rubriek te openen onder de titel "HAANTJES". Het zou een rubriek moeten worden waarin eenieder die iets zoekt of aan te bieden heeft, zoals boeken, tijdschriften, kranteknipsels of wat dan ook, dit via De Korhaan bekend kan maken.

De vergadering had hier geen bezwaar tegen en ook wij van de redactie niet, met dien verstande dat de gevraagde en aangeboden artikelen wel met vogels te maken moeten hebben en dan bedoelen we natuurlijk niet het houden van vogels in kooitjes of iets dergelijks.

Dus, wie dat wil kan hier voortaan gebruik van maken.

Om te beginnen heeft mevrouw Rump zelf wat hout beschikbaar, geschikt voor het maken van nestkastjes. Wie hier belangstelling voor heeft kan zich wenden tot:

Mevr. B.Rump, Erfgooierstraat 159, 1222 AH Hilversum. (Geen telefoon)

Verder heeft ons oud-lid Erik Lam wegens ruimtegebrek een aantal jaargangen van de Korhaan beschikbaar. Het gaat om de jaargangen 12 t/m 22 en hij vraagt f 5,- per jaargang. Het adres is:

Erik Lam, p/a Vogelpan 32, 1223 KT Hilversum. Tel.035-851926.

PROGRAMMA

- 11-12-13 mei Zelfverzorgings kampeer- en fietsweekend in Winterswijk.
Het is de bedoeling dat U zelf zorgt voor tent, fiets en alles wat u voor kamperen nodig hebt. Ook voor het eten dus!
We kamperen op camping "Wiltershaar" te Kotten.
U kunt een fiets huren bij Bruggers in Winterswijk, tel. 05430 - 12384 of bij Oonk in Winterswijk, tel. 05430 - 12519.
Voor verdere informatie en opgave bij Joke van Velsen.
Opgave vóór 1 april uiterlijk, anders is deelname niet meer mogelijk.
We verwachten alle deelnemers in de middag van 11 mei op de camping.
- Maandag 14 mei Werk-/contactavond in de Godelindeschool te Naarden. Vanaf 20.00 uur bent u welkom.

- maandag 11 juni Werk-/contactavond in de Godelindeschool te Naarden. Op deze avond willen wij graag met zoveel mogelijk mensen aan de slag in de Godelindeschool. (voormalige aula, ingang bij de voetgangersbrug over de oude Rijksstraatweg). Op deze avond bestaat de mogelijkheid om waarnemingskaartjes te sorteren en op te bergen in het archief. Er zullen van een aantal soorten waarnemingen op een lijst gezet worden ten behoeve van onderzoek en u kunt in de bibliotheek snuffelen.
Wij hopen dat velen willen komen helpen.
Werk ook een avond mee met uw Vogelwerkgroep!
We beginnen om 20.00 uur.
- Donderdag 27 sept. Vanavond zal Luit Buurma een lezing houden over trekstrategie van vogels. De heer Buurma is onder andere bekend van zijn trektellingen met behulp van radar. Hij zal het vanavond onder andere hebben over de oktobertrek, de Vogeltrekteldag 1989 en de relatie tussen vogels en het weer. Tevens zal hij iets vertellen over de mogelijkheden en de resultaten van het "ROBIN"-project.
De avond begint om 20.00 uur in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg hoek Lieven de Keylaan in Hilversum.
- 5-6-7 okt. Najaarsweekend Schiermonnikoog.
- Dit bijna auto-vrije waddeneiland is een van de mooiste natuurgebieden van Nederland.
Wilt U mee, neem dan zo snel mogelijk schriftelijk of telefonisch contact op met Joke van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, tel. 02154-18804.
Als U zich eerst heeft aangemeld, maak dan de beraamde kosten ad f 80,- over op girorekening nr. 2529179 t.n.v. de penningmeester VWG 't Gooi e.o., Slauerhoffstraat 6, Weesp, met vermelding: "Voorjaarsweekend Schiermonnikoog".
Opgave en betaling dienen vóór 1 sept. 1990 uiterlijk binnen te zijn (gestort op de girorekening van de VWG).
Bij ontvangst na 1 sept. is deelname aan het weekend uitgesloten!
Bij onvoldoende aanmeldingen wordt het bedrag verhoogd met f 15,- p.p. !
We verzamelen op het Oosterspoorplein (achterkant station Hilversum) om 15.00 uur. Er wordt niet meer gewacht op laatkomers!
Wil iedereen, die niet naar het Oosterspoorplein komt, dit doorgeven aan Joke en indien U met de auto komt, dit ook graag even vermelden. Dit laatste in verband met degenen die niet in het bezit zijn van een auto en graag willen meerijden naar Lauwersoog vanaf het Oosterspoorplein.
We kamperen in de jeugdherberg van Schiermonnikoog.
Meenemen: Verrekijker, slaapzak, sloop, handdoek en washand, thermoskannetje (voorzien van Uw naam op de kan en op het deksel), warme kleding, muts, wanten, regenkleding, laarzen en brood voor vrijdagavond en zaterdagmorgen.

De boot vertrekt om 19.00 uur vanaf Lauwersoog. Men dient ruim (3/4 uur) van tevoren aanwezig te zijn bij de haven. Meld je even bij aankomst; dit in verband met de aankoop van de kortingskaart!

Donderdag 25 okt.

De openbare lezing die Rob Moolenbeek op 25 januari zou houden moest door de storm worden afgelast. Vanavond zal hij ons alsnog meenemen naar het Vechtplas-engebied. Hiervoor zal hij dia's gebruiken van Paul Lodewijkx. Degene die eerder dia's van hem hebben gezien, weten dat er schitterende plaatjes te verwachten zijn. De lezing draagt een algemeen karakter. Sommige dia's zijn al bij eerdere lezingen vertoond. Aangezien de lezing van vanavond openbaar is, kunt U vrienden, kennissen of familieleden meenemen. Wellicht worden zij door de dia's geïnteresseerd in vogels. De avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg hoek Lieven de Keylaan in Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

DEELNEMERS AAN DE EXCURSIES WORDT DRINGEND VERZOCHT OM BIJ ALLE EXCURSIES VOOR DE AANGEGEVEN TIJD AANWEZIG TE ZIJN, ZODAT OP TIJD VERTROKKEN KAN WORDEN!!

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Nieuwe leden:

S. Bakker	Stadhouderslaan 56	3761 EM	Soest	02155-13000
G.T. Brouwer	Disselweg 10	1276 XS	Huizen	02159-50116
T. de Koning	Gabr. Metsulaan 12	1213 EW	Hilversum	035-211395
G.J.T. Michon	Zandkamp 238	3828 GP	Hoogland	033-807734
Mw. J.M. Otten-v.d. Heuvel	CornEvertsenstr. 26	1215 LA	Hilversum	
Mw. M. Otten	Kemphaan 15	1261 SG	Blaricum	02153-50284
Mw. L. Reynders	De Bongerd 2	1261 TP	Blaricum	02153-15407
Mw. Y. Stravers-de Glas	Wezeboom 5	1261 VM	Blaricum	02153-83630
J. Stravers (hsgen.lid)	idem			
J. Vlaanderen	Janseniusshof 42	1216 KL	Hilversum	035-284486

Blijft lid:

P. Brinkerink	Leidseweg 94	3533 HA	Utrecht
---------------	--------------	---------	---------

Adreswijzigingen:

R.J. Mammen	v. Riebeeckweg 166	1212 EP	Hilversum	
G.v. Merriënboer	Pachter 16	3834 CE	Leusden	
K. Reyne	Herenstraat 61	1406 PA	Bussum	
Ver. Leefmilieu	p/a Hoge Larenseweg 258	1212 RM	Hilversum	035-850945
H. Verlinden	Vossiuslaan 29	1401 RS	Bussum	
O.v. Zuylen	Gijsbr.v. Amstelstr. 354	1215 CW	Hilversum	

Opgezegd na 15.1.'90:

R.G.M. Endenburg, Huizen
Mw. U. Saar, Hilversum
Mw. M. Verhey, Soest

Notulen van de Algemene Ledenvergadering van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken d.d. 22 maart 1990

Aanwezig : 51 leden.

Afwezig met bericht: Mevr.L.Hartog

1. Opening en ingekomen stukken

De voorzitter, de heer J.Meijer, heet iedereen van harte welkom. Een apart welkom voor de ereleden J.L.M.Bos, J.van Dijk,D.A.Jonkers en M.A.F.H.Tabois. De heer Meijer deelt mee dat er n.a.v. de vorige ledenvergadering een brief is gekomen van de heer J.L.M.Bos waarin o.a. kritiek stond over de manier waarop de voorzitter de vergadering leidde. De heer Meijer biedt hiervoor alsnog zijn excuses aan en zegt toe deze vergadering strakker in de hand te zullen houden. Hij vraagt de aanwezigen de presentielijst te willen tekenen. Wat betreft de broedvogelinventarisatie van de Zuiderheide kan men in de pauze bij de heer J.Harder terecht.

2. Vaststellen van het verslag van de Algemene Ledenvergadering d.d. 16 maart 1989

Geen op- of aanmerkingen.

3. Goedkeuring jaarverslagen

Ad C. excursies : De heer D.A.Jonkers mist in het verslag de contacten met Staatsbosbeheer i.v.m. excursie Groenveld.

Wordt volgende keer opgenomen.

De verslagen worden goedgekeurd.

4. Bespreking financieel beleid

a. Verslag kascommissie:

Mevrouw C.M.T.I.Rosier deelt mee dat de kascommissie, bestaande uit de heer D.Heuwekemeijer en haarzelf de boeken in orde heeft bevonden.

b. Vaststellen rekening 1989

Geen aanmerkingen.

c. Vaststellen begroting 1990

Geen opmerkingen.

d. Décharge penningmeesteresse

De penningmeesteresse wordt onder dankzegging décharge verleend.

e. Benoeming kascommissie

De kascommissie wordt bedankt voor haar medewerking.

Mevrouw C.M.T.I.Rosier treedt af. Benoemd worden de heer J.van Dijk en als reserve mevrouw B.van Bladeren.

5. Oprichting subgroep Natuurbescherming. Kandidaat Ronald Hofmeester

Ronald Hofmeester stelt zich voor. De aanwezigen wordt gevraagd of er iemand bezwaar heeft tegen de oprichting van de subgroep Natuurbescherming.

Geen bezwaren. Subgroep opgericht.

6. Bestuursverkiezingen

De heer J.Meijer treedt af als voorzitter. Er heeft zich geen kandidaat aangemeld. De heer R.van Veen meent dat men in de persoon van de heer R.A.Kole een uitstekende voorzitter zou hebben. Aangezien de heer Kole niet meteen bezwaar maakt tegen een benoeming als voorzitter, wordt hem bedenktijd gegeven tot de rondvraag.

Mevrouw M.de Graaf, mevrouw L.J.Dwars, de heer D.A.Jonkers en de heer R.v.d. Akker worden als bestuurslid herkozen.

Als coördinator van de subgroep Avifauna heeft zich aangemeld de heer W.J.A. Hoefnagel.

De heer Hoefnagel wordt gekozen als bestuurslid voor de subgroep Avifauna en de heer Hofmeester als bestuurslid voor de subgroep Natuurbescherming.

7. Rondvraag

- Mevrouw Rump vraagt of er in de Korhaan een rubriek kan komen waarin boeken/knipsels e.d. worden aangeboden om te ruilen of te kopen. Deze aanbiedingen kunnen naar de heer W.Duurland gestuurd worden.
- De heer A.J.van Klaveren:
Is in 1978 bij de cursus gekomen en leidt vanaf 1979 excursies. De laatste vijf jaar is hij zeer weinig gevraagd als excursieleider. Hij heeft daarover enige tijd geleden in een brief aan het bestuur gevraagd hier verandering in te brengen. Tot op heden is deze situatie echter niet veranderd.
Antwoord: Er is een bijeenkomst voor de excursieleiders geweest. Er is toen een programma samengesteld tot maart. Mevrouw J.van Velsen merkt op dat de aangeboden excursies op de bijeenkomst niet door A.J.van Klaveren geleid konden worden omdat hij geen toezeggingen wilde doen.
De heer D.A.Jonkers valt van Klaveren bij en merkt op dat ook hij weinig gevraagd wordt en dat er is beloofd tweemaal per jaar een excursieschema te sturen. Dit is niet gebeurd. De eerste en tevens laatste bijeenkomst dateert van mei 1989.
Er wordt nu beloofd dat er tweemaal per jaar een bijeenkomst voor excursieleiders zal worden georganiseerd. De uitnodigingen worden ruim van te voren verstuurd aan alle excursieleiders. Tevens krijgen zij een conceptplan waarop zij kunnen aangeven welke excursies zij zouden kunnen en/of willen leiden. Aanvullingen of nieuwe ideeën worden op de bijeenkomst besproken.
De heer R.van Veen vraagt of er op deze bijeenkomsten ook leden kunnen komen. De heer J.Meijer antwoordt dat dat zou kunnen. Er zou dan een uitnodiging in de Korhaan moeten komen en mensen moeten zich aanmelden i.v.m. het huren van zaalruimte. Er wordt niet toegezegd dat dit ook zo gedaan zal worden. Mevrouw Rump vraagt of leden ook suggesties voor excursies kunnen geven. Wie suggesties heeft kan dit doorgeven aan mevrouw van Velsen of mevrouw v.d.Akker.
- De heer Meijer vraagt of de heer R.A.Kole zich verkiesbaar wil stellen als voorzitter. De heer Kole stemt toe en wordt gekozen. De heer R.van Veen neemt als assistent de eempolderwerkzaamheden waar.
- De heer J.van Dijk heeft een plakboek neergelegd met foto's van zijn verblijf in Amerika. Men kan dit bekijken.
- De heer R.v.d.Akker: Men is op zoek naar opslagruimte voor de propagandaspullen. Wie ruimte heeft kan dit bij hem melden.
- Mevrouw H.E.Disselkoen vraagt het bestuur om een lid voor te dragen voor de Gouden Lepelaar van Vogelbescherming. Mevrouw M.de Graaf antwoordt dat dit in de volgende bestuursvergadering zal worden besproken.

8. Sluiting

De heer J.Meijer dankt een ieder voor zijn/haar aanwezigheid en sluit de Algemene Ledenvergadering.

Na afloop van de vergadering bedankte Dick Jonkers met een kort toespraakje de aftredende voorzitter, Jacques Meijer, voor zijn werk voor de vereniging, waarbij hem een toepasselijk geschenk werd aangeboden.

Verslag van de vergadering van de Subgroep Avifauna op 29 januari 1990 in de Goede Herderkerk, Hilversum.

Aanwezig: Yves Vogel, Wil Bindt, Marianne Doornveld, Inge v.d. Akker, Marc van Houten, Joke van Velsen, Jan Terlouw, W.v.d. Brink, Ronald Hofmeester, Connie Rosier, Nico Dwars, Bep Dwars, Dick Jonkers, Rick v.d. Akker, Jelle Harder, Willem Jan Hoeffnagel, Rob Kole, Homme v.d. Leen, Frank v.d. Weijs, Wim Duurland, Fred van Klaveren, Adrie Vermeule, Fr. Hoes, Marceline v.d. Water.

Bericht van verhindering ontvangen van Yolande Bosman.

- I. Rick v.d. Akker opent om 20.00 uur de vergadering: Aangezien de school in Naarden niet beschikbaar was, zijn we uitgeweken naar de kerk in Hilversum.
- II. Geen ingekomen stukken.
- III. Notulen vorige vergadering (gepubliceerd in de december-Korhaan, blz. 109 - 111): Dick Jonkers n.a.v. het op blz. 110 genoemde oeverwaluw-wandje: Bij Rijkswaterstaat is hiervoor geen geld. Er is wel een tekening voor en een aannemer die het werk eventueel wil uitvoeren, m.a.w.: er is wél toestemming voor.
Blz. 110 onderaan: SOVON moet zijn SVN. Rob Kole en Roland Hofmeester zullen naar de bestuursvergaderingen gaan.
Notulen overigens goedgekeurd.
- IV. Geen mededelingen.
- V. Beleidsnota, en
- VI. Vacatures voor de Subgroep Avifauna. Rob Kole geeft een toelichting: De "voorlopige Subgroep" (v.d. Akker/Harder/Kole) heeft vergaderingen gehouden en een beleidsnota opgesteld, die besproken zal worden in het bestuur, waarna er een stukje in de Korhaan zal komen. De taken van de Subgroep Avifauna waren in het verleden nogal ruim, inmiddels is er wel wat veranderd o.a. omdat er nu Natuurbeschermingsconsulenten zijn. Het Subgroepbestuur zou moeten bestaan uit minimaal 3 personen: Een coördinator, die ook contact met het bestuur moet houden, een secretaris, en iemand die de thema-avonden verzorgt. Indien wenselijk kan dit Subgroepbestuur altijd worden uitgebreid.
De Subgroep zal in de eerste plaats moeten zorgen voor een goede aansluiting bij de landelijke activiteiten (SOVON) en bij de aanlevering van gegevens zal hiermee rekening gehouden moeten worden.
Discussie: Adrie vraagt zich af hoe het nu moet met de verzorging van de archiefmappen en de bibliotheek en het opbergen van de waarnemingskaartjes, nu de werkavonden vervangen worden door thema-avonden.
Rob Kole zegt dat het invoegen van de kaartjes al veel minder tijdrovend zal zijn, wanneer zij tevoren grof voorgesorteerd zijn (Jos de Jonge), en Rick v.d. Akker is van mening dat bij de organisatie van de thema-avonden inderdaad rekening gehouden moet worden met de werkavond-activiteiten.
Rick legt uit dat de Avifauna-coördinator voor de voortgang van de tellingen zorgt (o.a. erop lettend dat van tellingen een rapport en/of stukje in de Korhaan komt).
Bep Dwars vindt de omschrijving van het Subgroep-secretariaat (organisatie avonden, koffie zetten, school openen en sluiten) te summier: Het typen van de rapporten wordt niet vermeld. Rick zegt dat dat niet de taak van de secretaris zal zijn - de onderzoeker moet daar zelf voor zorgen.
Rick: Kandidaten voor de functies kunnen zich ter vergadering of erna melden; in dat geval behoeft er geen oproep in de Korhaan te worden geplaatst. Hij wil duidelijk stellen dat "geen tel-coördinator" zal betekenen: Geen tellingen. Eventuele kandidaten ter vergadering kunnen na afloop desgewenst de beleidsnota inzien.

Adrie merkt op dat het toch niet zo moeilijk moet zijn om kandidaten te vinden, aangezien hij de verschillende taken tot najaar 1989 geheel alleen vervuld heeft!

- VII. Stand van zaken lopende tellingen.
- A. Watervogels. Willem Weitjens afwezig; Adrie weet te melden dat er minder vogels zijn (vooral minder Smienten). Verslag zal in ieder geval komen - de vergunning-verlener eist dat trouwens ook.
 - B. Midwintertellingen. Wim Duurland wacht nog op 5 lijsten. Adrie wijst erop, dat nu 5 à 6 gebiedjes niet op Waterhoentjes zijn geteld. Wim Duurland, die de Midwintertellingen ook volgend jaar wil doen, zal deze gebiedjes dan ook bemannen.
 - C. Trektellingen. Fred van Klaveren: Verslag Corversbos-trektelpost 1988 is bij de drukker. Het Biogeografisch Informatie Centrum doet het gratis. Het omvat 90 bladzijden, iedere medewerker krijgt een exemplaar. Er zijn 68.000 vogels geteld, er waren 103 soorten. 1989 is zeer goed verlopen, de telgroep stond op vaste dagen: woensdags en zaterdags, er waren zo'n 45 tellers en waarschijnlijk beloopt het aantal vogels 80.000. Laten we het kustgebied buiten beschouwing, dan vormt onze regio de top!
Er zal worden geprobeerd een lente-trektelling te houden (misschien simultaan).
Er is een "Info-kist" gemaakt met folders, stickers, determineerboeken. Er komt een folder over vogeltrek voor wandelaars. Nogmaals: Iedereen is welkom om te komen kijken (half juli tot eind november). Jelle suggereert aan het einde van een tel-ochtend formulieren in te vullen en op te hangen in het Bezoekerscentrum. Fred en Adrie blijken hiervoor al plannen te hebben, en Dick Jonkers merkt op dat een computer Fred's werk in de toekomst wellicht gemakkelijker zal kunnen maken.
 - D. Huiszwaluwen. 538 broedparen waren er in het Gooi. Stand gaat achteruit, ondanks het feit dat de landelijke cijfers een opgaande lijn laten zien. Deze tellingen zijn echter zeer onnauwkeurig. Achteruitgang waarschijnlijk gevolg van situatie overwinteringsgebied.
 - E. Oeverzwaluwen. Coby Westeneng afwezig. Rick zal contact met haar opnemen, want zij zou een verslagje maken.
Fred zegt dat er na het afsteken van de wand door VWG-ers, 6 paar Oeverzwaluwen gesignaleerd zijn. Het terrein heeft nogal droog gestaan en er is veel betreding. Fred wil GNR vragen opnieuw te mogen afsteken en zal daarbij ook de suggestie van Dick Jonkers om een voorlichtingsbord te plaatsen, bespreken.
 - F. Bep zegt dat de Ganzentellingen doorgaan. Verslag afgelopen telling volgt.
 - G. Van de Steltlopertellingen heeft Jelle Harder 11 formulieren terug, 5 moeten er nog komen + een samenvatting.
 - H. Jelle deelt mee dat de Najaarsfenologie slecht is gegaan - hij heeft alleen van Willem Weitjens en Fred van Klaveren gegevens gekregen. In de Korhaan zal nogmaals een stukje komen om de "drempelvrees" ("die geoefende vogelaars hebben die vogel allang gezien - ik meld maar niets") te overwinnen. Bedoeling: eerste waarneming, tweede waarneming, algemeen aanwezig.
 - I. Landelijke 1989 trekteldag. Joke heeft "wat" uitdraaien en zal, zoals door Dick Jonkers gevraagd, nazien of dat Gooi-uitdraaien zijn, ter publikatie in Korhaan of voor een thema-avond. Het is onduidelijk of er dit jaar weer een landelijke trekteldag georganiseerd zal worden. Joke is van mening dat Vogelbescherming het niet doet, maar Fred en Adrie hebben op een Trektellersdag in Utrecht gehoord, dat men er daar wel voor voelde.

VIII. Aktieplan 1990.

- A. Knobbelzwanen. Frank v.d. Weijer heeft alle voorbereidingen rond. Formulieren zijn er ook voor de cursus. Dit jaar zal ook het broedsucces worden nagegaan en we willen een inzicht krijgen in de bestrijding van de Knobbelzwaan. Van de 30 gebieden zijn er nu 16 bemand.
- B. Voorjaarsfenologie. In Korhaan en op de cursus wordt hieraan aandacht besteed (zie ook VII/H). Jelle Harder/Rob Kole.
- C. Kemphanen. De Eempolders zijn niet meer geschikt als broedgebied. Wel zijn er doortrekkers en pleisteraars. Eempoldertellers hebben van Mark van Houten een aparte lijst gekregen met een kaartje, ter invulling van waarnemingen. (Kemphaan-waarnemingen komen natuurlijk ook op de gewone Eempolder-tellijsten). Mark wil dit onderzoek 2 jaar doen. Na het eerste jaar zal er een publikatie komen.
- D. Nestbescherming en weidevogels. Jelle zegt dat er zich weliswaar mensen voor dit werk hebben opgegeven, maar de drempel om naar de boeren te stappen schijnt heel hoog te zijn. Er moeten contacten met de boeren gelegd worden, opdat zij toestemming aan VWG-ers geven om op hun land te komen en er moet worden besproken om eventueel de maaidatum te verleggen. In Naarden en Egelshoek zijn boeren al bereid mee te werken. Adrie waarschuwt dat het intensief werk is. Jelle zegt dat het gebied-per-medewerker dan ook niet te groot moet zijn. Wim Duurland meldt zich als medewerker. Er komt een stukje in de Korhaan en kandidaten-ter-vergadering kunnen zich na afloop melden.
- E. Bijzondere Soorten Project (BSP - SOVON-project). Er is een lijst van schaarse broedvogels en kolonievogels. Medewerkers gevraagd: minimaal 1/4 atlasblok - 1 bepaalde soort. Ronald Hofmeester heeft er een stukje over geschreven, dat gepubliceerd wordt.
- F. Lijst van soorten die speciale aandacht krijgen. Het gaat om 18 soorten. Er komt publikatie in de Korhaan met verzoek gegevens op te sturen. Het gaat om gebiedsbescherming.
- G. Najaars-trektellingen 1990. Zie VII - C.
Rick vraagt of we een eigen Gooi-trekteldag zullen organiseren, als er geen landelijke dag georganiseerd wordt. Joke van Velsen wil het wel organiseren en de vergadering heeft geen bezwaar. Joke zal eerst nagaan of Vogelbescherming, resp. de Vogeltrektellers iets gaan organiseren, zoniet, dan moet bepaald worden welke posten VWG voor de eigen trektelling wil/kan bemannen. Rob Kole is ervoor, in hoofdlijn dezelfde posten als bij de afgelopen landelijke trektelling aan te houden.
- H. Broedvogelinventarisaties 1990. Jelle Harder: Een kaart is helaas niet aanwezig, maar het gaat om: a) "witte" gebieden, b) bedreigde gebieden (o.a. Bloemendaler polder, waar huizenbouw dreigt) en c): het vierde kwadrant.
Via Rob van Beusekom kunnen we nadere gegevens krijgen.
Voorts: Het Hilversumse Wasmeer wordt uitgebaggerd, bagger wordt afgevoerd en opslag wordt verwijderd. Het is daarom interessant daar te inventariseren (16 ha.)
De Zuiderheide is het laatst in 1981 geteld. De bedoeling is om begrazing toe te laten, 40 koeien. Er komt een groot raster. Gebied is 170 ha. Het is interessant te zien welke veranderingen er i.v.m. die begrazing zullen plaatsvinden. Jelle stelt voor dit gebied in twee delen te inventariseren - 10 x. Dick Jonkers vindt dat het in 4 stukken opgedeeld moet worden en zou dan tellingen zonder fietsen willen zien. De tellingen moeten volgens de richtlijnen plaatsvinden.
De Zuiderheide heeft prioriteit en Jelle zal hier de leiding nemen; indien mogelijk zal het Hilv.Wasmeer ook geteld worden, leiding Dick Jonkers.

- IX. Bij de Rondvraag zegt Adrie dat de nieuwe meldingskaartjes een toelichting behoeven, als we er tenminste prijs op stellen deze formuliertjes volledig en juist ingevuld weer terug te ontvangen. Rob Kole deelt mee dat er een handleiding zal komen. Dick Jonkers wil graag dode Waterhoentjes gemeld zien.

Rick v.d. Akker sluit om 22.45 uur de vergadering.

Wil Bindt.

MAG IK MIJ EVEN VOORSTELLEN

Willem-Jan Hoeffnagel

Aangezien ik op de afgelopen Algemene Ledenvergadering tot Coördinator van de Subgroep Avifauna ben gekozen, wil ik mij door middel van dit artikel aan de leden van de Vogelwerkgroep voorstellen. Voor bijna iedereen ben ik waarschijnlijk een onbekende.

Mijn naam is Willem-Jan Hoeffnagel en ik woon sinds begin dit jaar in Hilversum. Ik werk echter al langer in deze plaats en ben daarom al een aantal jaren lid van de vereniging. Ik woonde echter in Zaltbommel en ben daarom tot op heden niet actief geweest binnen een of meerdere werkgroepen.

Toen echter bij onze (nieuwe) voorzitter bekend werd dat ik van plan was om (eindelijk) naar het Gooi te verhuizen, nam hij direct de gelegenheid te baat om mij te polsen voor een actievere opstelling de vereniging. En toen hij mij vroeg of ik belangstelling had voor het coördinatorschap van de subgroep Avifauna heb ik daarin toegestemd.

Om een ieder een indruk te geven van mijn activiteiten in Zaltbommel zal ik er hier iets over vertellen. In Zaltbommel ben ik 6 jaar lid geweest van het bestuur van de Natuurwacht Bommelerwaard, de laatste 5 jaar als secretaris. De Natuurwacht Bommelerwaard is een vereniging die zich niet alleen met vogels bezig houdt, maar globaal de activiteiten van een IVN-afdeling omvat. Ik heb mij daar bezig gehouden met inventarisaties, bezwaarschriften, Informatieboekje, tentoonstellingen, excursies etc.

Vanaf heden ben ik dus coördinator van de Subgroep Avifauna.

Als mijn eerste taken zie ik het inventariseren van alle activiteiten, die onder de subgroep vallen en het bekend maken met vogelwerkgroepleden en met de gebieden van het werkgebied.

Ik hoop jullie hiermee op de hoogte te hebben gebracht van mijn activiteiten tot nu toe.

WANNEER VERSCHIJNT DE EERSTE GIERZWALUW?

Jaarlijks worden de aankomstdata van een aantal zomervogels al door de Vogelwerkgroep bijgehouden. Dit zijn de data voor het hele werkgebied. De projectgroep Gierzwaluw is zeer geïnteresseerd in de data per gemeente, vooral rond de broedplaatsen.

Hierbij het verzoek om vooral in de eigen woonomgeving goed op de aankomst van de eerste Gierzwaluwen te letten. De waarnemingen kunnen op de waarnemingskaartjes worden doorgegeven naar de waarnemingenarchivaris Jos de Jonge.

D R I N G E N D D R I N G E N D D R I N G E N D

=====

Gezocht : Opslagruimte voor propagandamateriaal

Waar : Liefst in Hilversum, Bussum, Blaricum, Laren of Huizen.

Ruimte : Tenminste ca. 2x3 meter voor materiaal dat geregeld nodig is. Liefst meer voor materiaal dat af en toe gebruikt wordt.

Voor het materiaal dat geregeld nodig is, is het wel nodig dat er, na het maken van een afspraak, gemakkelijk iemand bij kan. Meestal is het op redelijk lange termijn bekend wanneer het materiaal nodig is.

Als U over ruimte beschikt of meer wilt weten dan kunt U contact opnemen met: Rick van den Akker
Tel. 02153-83071
(na 4 juni)

of: Joke van Velsen
Tel. 02154-18804

C O N T A C T P E R S O N E N

=====

De subgroep Propaganda zoekt leden die in zijn of haar omgeving (plaats of wijk) het propagandamateriaal willen verzorgen. Hierbij wordt gedacht aan het neerleggen van folders bij bibliotheken, gemeentehuizen en buurthuizen.

Tevens kan het voorkomen dat posters verspreid en opgehangen moeten worden.

Ook eigen ideeën om door middel van folders en dergelijke de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. onder de aandacht van mensen te brengen, zijn welkom. Voor "kleinere" gemeenten, (bijvoorbeeld Muiden, Laren) zoeken wij één persoon per gemeente, voor de grotere gemeenten zoeken wij meerdere personen. Wij verwachten dat de verspreiding niet veel tijd in beslag zal nemen.

Wilt U zich beschikbaar stellen of heeft U nog vragen, dan kunt U contact opnemen met: Rick van den Akker
Tel. 02153-83071
(na 4 juni)

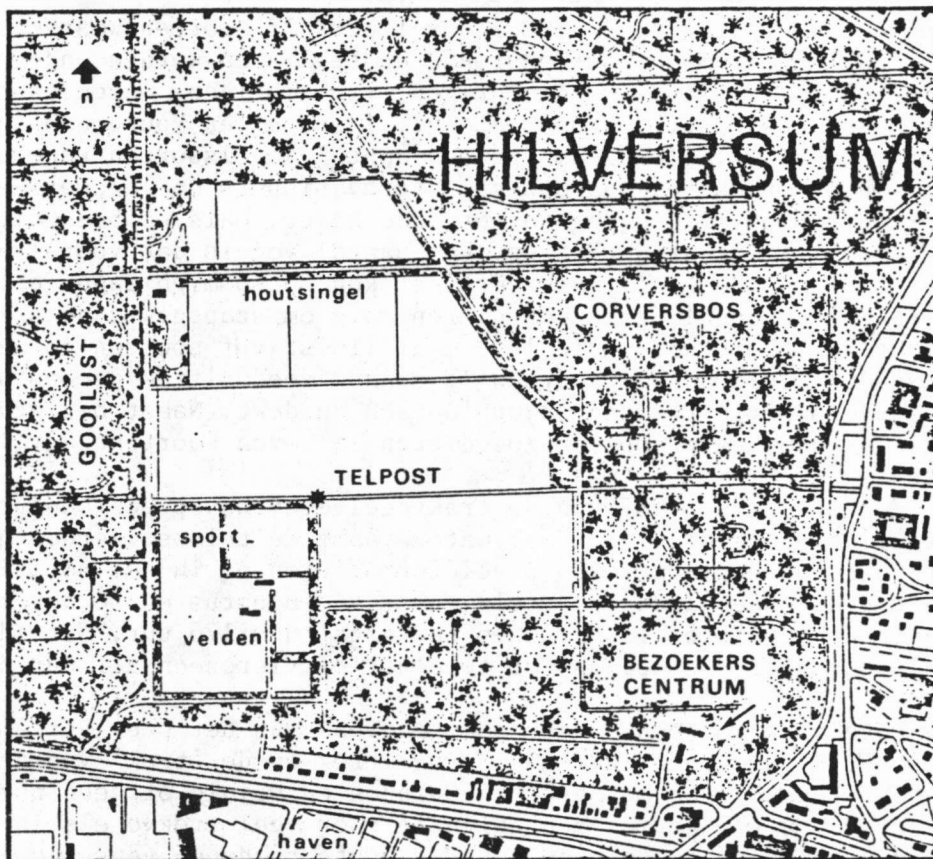
of met: Joke van Velsen
Tel. 02154-18804

Het schiet al weer op. De voorjaarstrek is al aardig op gang gekomen. Met de zwermen van de fabelachtige herfst van 1989 nog in het hoofd kijken we nu naar de eerste Boerenzwaluwen, Gele Kwikstaarten en Boomvalken. We gaan door met het tellen van Kievit, Kneu en Witte Kwikstaart, die al weken geleden opvallende trek vertoonden. Het uitkijken is nu naar de Koekoek, leuke steltlopers en spannende roofpieten en wie weet nog meer voorjaarsgoed. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden nu ook in het voorjaar trekvogels geteld en wel tijdens de simultaantellingen op de volgende data, (achter de data de tijd van aanvang op de telpost):

21 april : 06.01 uur
5 mei : 05.33 uur
19 mei : 05.10 uur

Als vanouds dus weer op zaterdagen, éénmaal in de twee weken. Iedereen is welkom, met de nadruk op de leden die nog nooit op de telpost zijn geweest en/of graag meer van vliegbeelden en geluiden willen leren. Zie ook de samenvatting van het verslag van 1988 (waarin de locatie van de telpost), elders in dit blad.

TREKTELLEN IN HET CORVERSBOS

Onlangs is het verslag verschenen van de tellingen van vogeltrek over de Telpost Corversbos in de herfst van 1988. Iedereen die zich in 1987 en 1988 voor deze tellingen heeft ingezet zal dit verslag automatisch in zijn of haar bezit krijgen. Voor de leden die nog niet op de telpost zijn geweest, en dat zijn er nog velen, hierbij een samenvatting van het verslag.

HERFSTTREKTELLINGEN BOVEN HET CORVERSBOS IN 1988 (samenvatting)

Alfred van Klaveren

Na de officiële aanmelding van de telpost Corversbos bij de Landelijke Werkgroep Vogeltrektellen (LWVT) in 1988 zijn in de herfst van hetzelfde jaar tellingen van trekvogels verricht. De proeftelling in 1987 was voor de telgroep als oriëntatie bedoeld (van Klaveren 1988). De tellingen in 1988 hadden tot doel gegevens te verzamelen van aantallen en soorten doortrekkende vogels over dit specifieke deel van het werkgebied van de VWG en wel conform de richtlijnen van de LWVT.

De telpost is gelegen op de grens van de akkers van het Corversbos en de velden van een korfbalvereniging even ten westen van Hilversum. (In de herfst van 1989 is evenwel gekozen voor een definitieve plek, iets meer oostwaarts, waardoor het uitzicht is verbeterd). Zowel de akkers als het omliggende bos vallen voor het grootste gedeelte onder toezicht van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en zijn beperkt opengesteld voor publiek. Gedurende de hele telperiode vonden op de akkers werkzaamheden plaats; hierdoor veranderde het beeld van de omgeving rondom de telpost voortdurend. Vanzelfsprekend werden door de gewassen en de oogstresten grote aantallen vogels, maar ook andere dieren aangetrokken. Tijdens alle teldagen zijn naast de trekvogels ook de ter plaatse aanwezige vogels genoteerd. De bossen rondom de telpost zijn rijk aan vogels, zowel in soort als in aantal.

Op en boven de akkers werden in 1988 maar liefst 55 soorten waargenomen die van het gebied gebruik maakten. Gedurende de tellingen werden onder andere diverse soorten roofvogels, lijsterachtigen, vinkachtigen, mezen en meer schaarse soorten als Bosuil, Groene Specht, IJsvogel en Vuurgoudhaan in het gebied waargenomen. Opvallend was dat een aantal vogelsoorten regelmatig in de gewassen overnachtte, waaronder lijsters, piepers en leeuweriken. Andere soorten verbleven overdag in met name haver, maïs en boekweit, zoals Heggemus, Paapje, Tjiftjaf en Putter. Het aantal vogels dat vooral eind september tot eind oktober in maïs verbleef kon op sommige dagen oplopen tot vele 100-en individuen! Mezen gebruikten maïs om stapsgewijs de akkers over te steken. Op de akkers werden in 1988 maar liefst vijf soorten gorzen waargenomen. Van een klein aantal soorten is slaap-/voedsel trek geconstateerd en in de naaste omgeving werden slaapplaatsen ontdekt. Naast het grote aantal vogelsoorten werden negen soorten zoogdieren en zeven soorten dagvlinders waargenomen.

Evenals in de herfst van 1987 zijn de trekvogelgegevens op eenvoudige wijze verzameld. Alle vogels die zichtbaar waren vanaf de telpost werden genoteerd. De waarnemingen werden verzameld op veldformulieren of in een notitieboekje. In totaal is gedurende 41 dagen geteld tussen 4 augustus en 30 november. De tijd die in de tellingen is gestoken bedraagt ruim 176 uur. Geteld werd van een half uur vóór zonsopgang tot twee uur of viereneenhalf uur ná zonsopgang.

Naast alle vogelwaarnemingen werden ook gegevens van het weer verzameld. Het weer is altijd van grote invloed op vogeltrek en de 'trek' van de tellers. Heersende hogedrukgebieden met gunstige winden en weinig of geen neerslag zijn vrijwel zonder uitzondering een garantie voor veel trekvogels in de herfst. In 1988 kenden we 16 goede teldagen en 9 slechte teldagen (dus maakt ú de balans maar op en kom gerust!).

De grootste klus ligt altijd te wachten als het leuke vogelwerk is gedaan. De verwerking en weergave van de veldgegevens van de tellingen in 1988 namen veel tijd in beslag. Per soort is een uitwerkingsformulier ontworpen, waarop ieder waargenomen exemplaar is terug te vinden. Met behulp van deze formulieren kunnen op eenvoudige wijze grafieken en tabellen worden gemaakt, zodat het verloop van de trek duidelijk in beeld komt.

In verband met vroege wegtrek van met name zwaluwen, Gele Kwikstaarten en Boompiepers is reeds in augustus begonnen met tellen. In totaal werden vanaf de telpost meer dan 68.000 trekvogels op naam gebracht. Het aantal soorten bedraagt zelfs niet minder van 103! Oktober is nog altijd de beste trekvogelmaand; in dit geval trok zelfs 70% van de vogels in oktober door! Soorten die het talrijkst zijn doorgetrokken worden in tabel 1 vermeld.

Tabel 1

Top-twintig (tussen haakjes de plaats in 1987)

1 (2) Spreeuw	32400	11 (1) Grauwe Gans	1506
2 (3) Vink	5640	12 (11) Aalscholver	1294
3 (4) Houtduif	3321	13 (14) Kokmeeuw	1223
4 (7) Graspieper	2871	14 (9) Zanglijster	933
5 (8) Veldleeuwerik	2476	15 (16) Sijs	616
6 (12) Kievit	2406	16 (67) Brandgans	464
7 (18) Kolgans	2323	17 (15) Rietgors	445
8 (6) Kramsvogel	2100	18 (17) Kneu	431
9 (5) Koperwiek	1959	19 (21) Ringmus	270
10(13) Boerenzwaluw	1732	20 (10) Keep	268

De eerste uren van de dag zijn het belangrijkste voor vogeltrektellingen; maar liefst 78% trok binnen de eerste 2½ uur langs de telpost. Van de meeste soorten werd geen trekrichting genoteerd; in dit geval wijken we af van de wensen van de LWVT. Vrijwel alle trekvogels houden een richting aan tussen WZW en Z. Tevens werden routecorrecties (in ZO of O-richting) waargenomen. Evenals in 1987 werden alle samenvliegende soorten genoteerd. Dit verschijnsel, waarbij verschillende vogelsoorten met elkaar meetrekken, noemen we 'combinatietrek'. Belangrijke combinaties zijn bij voorbeeld: Vink-Keep, Vink-Graspieper, Zanglijster-Koperwiek en Koolmees-Pimpelmees. Door regelmatig te tellen kunnen ook de fenologische gegevens, d.w.z. de waarnemingen van bijv. de eerste wintergasten of de waarnemingen van de laatste zomergasten worden verzameld. In 1988 vielen vooral de eerste meldingen van de Grote Zaagbek (21.09), de Kramsvogel (28.08) en de Koperwiek (3.09) op. Voor de tellingen hebben meer dan 30 personen zich belangeloos ingezet. Zonder hun hulp zouden de trektellingen nooit in deze vorm hebben kunnen plaats vinden en zouden we niet zo'n schat aan waardevolle gegevens voor ons werkgebied hebben kunnen verzamelen. We doen als telgroep door deze regelmatig terugkerende tellingen veel ervaring op met het organiseren van trekvogeltellingen in het algemeen en met het verzamelen en verwerken van de veldgegevens in het bijzonder. We kunnen hieruit putten wanneer in de toekomst, eventueel elders in het werkgebied, telposten opgezet (moeten) worden.

MIDWINTER-WATERVOGELTELLING 1990

W.Duurland

Het voorkeurs-weekend voor de internationale watervogeltelling was dit jaar het weekend van 13-14 januari en inderdaad zijn al onze tellers in dat weekend op pad geweest, als we tenminste de maandag en de dinsdag erna ook nog tot het weekend rekenen (zie de telgebieden nr. 9 en nr. 15). Alleen bij de waterhoentjes zijn twee tellingen van 22 en 23 januari bijgevoegd.

Evenals in de voorgaande jaren werden ook nu de roofvogels geteld.

Het weer was op 13 en 14 januari niet ideaal om te tellen: alle tellers maakten melding van matig tot slecht zicht, geheel bewolkt en op de meeste plaatsen mistig en ook hier en daar lichte regen of motregen.

De telgebieden waren:

1. Hollands Ankeveen en de Spiegelpolder
2. De Bloemendaler Polder en de Noordelijke Rietpolder
3. Aetsveldse Polder, Heintjesrak en Broekerpolder, de Vecht tussen fort Uitermeer en Nichtevecht en het Amsterdam-Rijnkanaal tussen Nichtevecht en Weesp.
4. Horn- en Kuyerpolder, Horstermeer, Meer Uiterdijkse Polder, Hinderdam en Vecht
5. Noordpolder beoosten Muiden, Binnendijks Overscheense Polder, Berger- en Meentpolder
6. Polder Holland, Polder Sticht en Polder Mijnden, de Vecht tussen Vreeland en Nieuwersluis, Amsterdam-Rijnkanaal
7. Hoekerpolder, Polder Garsten en Polder Dorssewaard, de Vecht tussen Vreeland en Nichtevecht en het Amsterdam-Rijnkanaal tussen Loenersloot en Nichtevecht
8. Kortenhoef Oost en de 's-Gravelandse Landgoederen, Hilversums Kanaal tussen 's-Graveland en Kortenhoef
9. Het Laarder Wasmeer
10. De Naarder Vesting
11. Hilversumse Meent, Nw Keverdijkse Polder en de Keverdijks-Overscheense Polder
12. Moleneind en Kromme Rade in Kortenhoef
13. Vijvers en waterpartijen in Bussum
14. Vijvers in Hilversum en het Hilversums Kanaal tot 's-Graveland
15. De Amsterdamse Waterleidingplas in Loenen, Loenderveense plas Oost en West, Terra Nova
16. Eempolders Noord en Zuid en de Oostermeent
17. Wijde Blick
18. Polder Achteraf en Egelshoek
19. De Gooimeerkust van Hollandse Brug tot de Eemmond (Raboes) en de Flevokust van Hollandse Brug tot de Stichtse Brug
20. Het Jagerspaadje in Hilversum
- 21- Een weiland een de Van Eedenweg in Bussum

Helaas zijn twee van deze gebieden niet geteld, waarvan één wegens ziekte maar het andere, de Wijde Blick, eigenlijk zonder afdoende reden. Jammer!

De tellers waren in alfabetische volgorde:

I.v.d.Akker, R.v.d.Akker, J.van Bergeyk, Y.Bosman, R.v.d.Brink, W.v.d.Brink, B.Dwars, N.Dwars, W.Duurland, N.van Elst, J.Harder, F.Hoes, A.van Klaveren, N.Klippel, R.Kole, W.Langendorff, A.van Leyden, M.v.d.Pol, T.Stoker, A.Vermeule, P.Vos, W.Weitjens, F.v.d.Weijer en O.Wildschut.

Hartelijk dank aan alle tellers en telsters voor hun trouwe medewerking.

De resultaten waren als volgt:

Telgebied	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Totaal	
Teldatum	14.1	14.1	14.1	14.1	13.1	13.1	13.1	14.1	16.1	14.1	13.1	14.1	13.1	15.1	13.1	13.1	13.1	13.1	22.1	23.1			
Fuut	33	3	2	6	9	10	7	4	4	3	14			1	14							108	218
Kuifduiker	1																						1
Dodaars	3	2			1											2							8
Aalscholver	7				55																	12	74
Wilde Eend	238	48	2	234	56	189	216	1662	39	109	56	150*	363**	589	170			28	747				4896
Wintertaling	2							1														65	197
Krakeend					34										75							8	117
Smient	8	10	60			9	4								375	50					5500		6016
Slobeend	5				1									5	63								74
Zwemeend n.ged.	15	5				12							30***		3	3							68
Knobbelzwaan	30	3	12	42	33	35	9	18		33	19			1	4	62			3	7			311
Wilde Zwaan	1		6																				7
Kleine Zwaan		44			28						17					773						28	890
Grauwe Gans					9					niet geteld								185	150				344
Kolgans		36		29	1	134		1			2020							48					2269
Rietgans			52																				52
Nijlgans				3																			3
Gans niet gedet.			500																		18		518
Kuifeend	118	35		91	118	21	58		1	2				12	277							539	1272
Tafelend	40			2	5		110		40	1				4	176							189	567
Brilduiker	27														5							31	63
Gr.Zaagbek	7					3									34							22	66
Nonnetje					3				9						19	12						4	47
Bergeend									1													7	8
Meerkoet	166	188	49	364	81	74	156	646	5	41	8	4	115	25	43			18	551				2534
Waterhoen	10	3	2	33		91	26	112		16	4	43	59		4			11	4	15	20		453
Havik	1									2													3
Sperwer		1						3	1						1								6
Buizerd	2	1	2	1	2		1	1		8					11			4	1				34
Bl.Kickendief															1								1
Sme Heken			1																				1
Torenvalk			1	2	1	1	2	1		2					13						1		24
Bosuil																					2		2
Bl.Reiger				13			1	20		19											4		57

* = ca. 20% bast.

** = ca. 70% bast.

*** = Noorse- en Pekingeenden, etc.

WAARNEMINGEN NOTEREN

- Heeft u ook meegedaan met het fenologie-onderzoek?

U weet wel, u noteert de eerste aankomstdata van onze zomervogels (zie Korhaan 24 nr 1, pag.31, 32).

Wilt u de formulieren uiterlijk 15 mei insturen? Ook een enkele waarneming is zinvol, schroom dus niet en stuur in.

- De Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN) vragen speciale aandacht voor een tiental vogelsoorten. U wordt verzocht al uw waarnemingen in Noord-Holland van deze soorten in de periode 1 augustus 1988 t/m 31 juli 1990 op waarnemingskaartjes te zetten en in te sturen (naar Jos de Jonge). Het gaat om de volgende soorten vogels:

Roodkeelduiker (alleen pleisterend), Kuifduiker, IJseend, Slechtvalk, Smelleken, Morinelplevier, Bonte Strandloper, IJsvogel, Draaihals en Frater. De subgroep Avifauna zal op werkavonden deze waarnemingen bundelen en doorsturen. Reeds ingezonden waarnemingen behoeven uiteraard niet nogmaals gemeld te worden.

- De Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland (SOVON) organiseert reeds een groot aantal tellingen en onderzoeken. Zo is er ook het Bijzondere Soorten Project (BSP). Veel van deze soorten hebben een hoge natuurbeschermingswaarde. Nauwkeurige gegevens hiervan zijn echter maar moeizaam te verkrijgen. Het accent van het BSP-project-Broedvogels ligt op een aantal kolonievogels en op zeldzame broedvogels. Voor de kolonievogels in ons telgebied gaat het met name om Blauwe Reiger, Purperreiger, Kokmeeuw, Visdief, Zwarte Stern, Huiszwaluw, Oeverzwaluw en Roek. (Sommige soorten worden al jaarlijks geteld). Bij de zeldzame broedvogels moet u vooral denken aan Geoorde Fuut, Dodaars, Woudaapje, Roerdomp, alle roofvogels, uilen, Patrijs, Porseleinhoen, IJsvogel, Wulp, Kempmaan, Zwarte Specht, Kleine Bonte Specht, Groene Specht, Roodborsttapuit, Kramsvogel, Grote Karekiet, Snor, Sprinkhaanrietzanger, Fluiter, Kruisbek, Appelvink en Geelgors. (Deze laatste opsomming is uiteraard niet volledig). U wordt gevraagd al uw waarnemingen van deze soorten zo volledig mogelijk op de waarnemingskaartjes te zetten. Ook hier zal de subgroep Avifauna de gegevens ordenen en zonodig doorsturen naar SOVON.

NIEUWS VAN DE SUBGROEP AVIFAUNA

Jelle Harder

Als u deze Korhaan leest zijn een aantal leden van onze Vogelwerkgroep reeds enige weken druk met het inventariseren van broedvogels.

Intussen zijn er ook nieuwe ontwikkelingen te melden binnen de organisatie van de subgroep Avifauna.

Zo zijn we erg gelukkig met de medewerking van Willem Jan Hoeffnagel, die op de algemene ledenvergadering in maart benoemd is tot coördinator van de subgroep. De komende tijd zal hij zich gaan inwerken. In die periode zal hij daarin nog worden bijgestaan door Rob Koole, Rick van den Akker en schrijver dezes. Na de zomervakantie zal hij zoveel mogelijk zelf de zaken gaan regelen.

Voor de organisatie van de werk-/contactavonden hebben Marceline van de Water en Joke van Velsen zich aangemeld om te zorgen voor de koffie, thee, etc. Er bestaat voor deze avonden nog steeds een grote behoefte aan een man/vrouw die er voor zorgt dat de zaal open is en die in overleg met de coördinator inhoud geeft aan deze werk-/contactavonden. Wie hier wat voor voelt neemt contact op met Willem Jan Hoeffnagel, Krekelmeent 72, Hilversum, tel.02159-19356.

Wie de activiteiten van de subgroep Avifauna volgt, weet dat er door de subgroep dit jaar twee gebieden op broedvogels geteld zullen worden. De keuze van die gebieden werd mede bepaald door overleg met het gewest, de provincie, Natuurmonumenten (helaas geen antwoord ontvangen van de faunamedewerker) en het Goois Natuurreservaat. Gekozen werd tenslotte voor het Hilversums Wasmeer en de Zuiderheide, beide terreinen in beheer bij het Goois Natuurreservaat. (G.N.R.)

Voor het Hilversums Wasmeer geldt dat het plan bestaat om in het najaar de bodem van dit meer uit te baggeren. In het kader van het milieubeleidsplan heeft het ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij hiervoor geld

beschikbaar gesteld. Het GNR wil de voedselrijke modderlaag weghalen en de begroeiing rond het ven grotendeels verwijderen. Op deze manier wordt de kans op herstel tot een voedselarm heideven aanmerkelijk vergroot. (Overigens is het, uit vooral landschappelijk oogpunt, gewenst dat een eerder opgeworpen uitkijkheuveltje weer wordt verwijderd. Geld dat beschikbaar is voor een knup-pelbruggetje t.v. excursies zou een groter rendement hebben als hiervoor een vogel-observatiewand voor het publiek gerealiseerd kon worden). De totale opknapbeurt van het Hilversums Wasmeer kan ook voor de vogel-bevolking gevolgen hebben. Welke dat zijn is nu nog moeilijk te voorspellen. Om nu straks verschillen te kunnen zien is er voor gekozen in 1990 het gebied te inventariseren.

Ook de inventarisatie van de Zuiderheide heeft als achtergrond te onderzoeken welke verschillen er zullen optreden. Een en ander heeft alles te maken met het begrazingsproject dat op 9 april van start is gegaan. Nadat in het afge-lopen jaar grote delen van de Zuiderheide van opslag zijn ontdaan is er begin 1990 een raster geplaatst. Behalve de Zuiderheide werd ook het terrein van de voormalige camping 'De Heidebloem' en een stukje van het aangrenzende Anna's Hoeve ingerasterd. De totale oppervlakte van het omrasterde gebied bedraagt 170 ha. In het 6600 meter lange raster bevinden zich 33 doorgangen voor het publiek. Het gehele terrein blijft dus vrij toegankelijk voor de mens. De enige wijziging is dat honden nu het gehele jaar aangelijnd moeten worden (was eerst alleen in de broedtijd). De grote grazers die ingezet zijn, zijn Charolais runderen. Een Frans ras, dat in z'n voedselkeuze niet kieskeurig is. In het Laarder Wasmeer is bij voorbeeld gezien dat er behalve gras heel veel blad van vogelkers, riet, pitrus, krenteboompje, brandnetel en zelfs distels gegeten worden. De vijftig koeien, pinken en kalfjes die nu op de Zuiderheide lopen zullen er voor zorgen dat er op den duur een gevarieerde structuur in de vegetatie zal ontstaan. Dit heeft gevolgen voor de planten en daarmee voor bij voorbeeld de insectenwereld en aanwezige (kleine) zoog-dieren. De relatie hiermee met de avifauna in het betreffende gebied is dan een logisch vervolg.

Interessant is dus, na te gaan welke veranderingen er tengevolge van het andere beheer (begrazing) zullen optreden in de vogelwereld. Deze gedachte is de reden dat dit jaar het ingerasterde gebied van 170 ha op broedvogels wordt onderzocht. De resultaten in 1990 zullen als basis kunnen dienen voor vervolgonderzoek. Wie interesse heeft eens mee te gaan met een broedvogel-telling kan met mij contact opnemen (035-852842). U kunt dan zelf bepalen met welke teller en wanneer u mee wilt.

FENOLOGIE

Willem Weitjens

Fenologie is de studie van het verband tussen de organische natuurver-schijnselen en de weersomstandigheden (Koenen).

De subgroep Avifauna, c.q. Jelle Harder, doet opnieuw een poging om de fenologie van de grond te krijgen. Toen ik in de loop van de tachtiger jaren lid werd van de Vogelwerkgroep coördineerde Nico Klippel de fenologie. Ondanks mijn geringe ervaring en kennis op vogelgebied werd ik direct een enthousiast deelnemer. Vrij snel merkte ik echter dat het niet echt leefde in de Vogelwerkgroep en uit de verslagen in de Korhaan bleek ook dat het aantal deelnemers zeer beperkt was. Nico Klippel gaf er de brui aan en enkele jaren was het stil rondom de fenologie. Waarom is de belangstelling zo gering? Mij is het niet duidelijk!

Een belangrijke reden om deel tenemen aan de fenologie is het leerproces. Vooral voor beginnende en half gevorderde vogelaars is het een prachtige gelegenheid om de kennis op vogelgebied te vergroten. Je raakt veel meer gespitst op geluiden en bewegingen van vogels; je biotoopinzicht wordt verruimd en je vogelboeken komen vaker uit de kast.. Ook is het leuk om met anderen ervaringen te kunnen uitwisselen over bepaalde waarnemingen..

Mogelijk is het competitie-element dat in de fenologie zit een reden voor een aantal leden om niet deel te nemen. Ik meen te begrijpen dat de meeste vogelaars niet direct zo competitie-minded zijn.

Maar wat is er nu onschuldiger dan je best doen om de eerst aangekomen trekvogels uit het Zuiden te ontdekken? Zelf denk ik dat gezonde competitie prima is voor een mens, het houdt de geest levendig en bevordert aktie. Het geeft je toch een vreugdevol gevoel als je de eerste Fitis weer hoort of de eerste Boerenzwaluw ziet trekken in het voorjaar.

Ik wil betogen dat vogelaars, die niet zo van competitie houden, zich niet moeten laten beïnvloeden door degenen die wel de ambitie hebben om zo snel mogelijk de eerste voorjaarsvogels te ontdekken.

En waar doen we het allemaal voor, wat gebeurt er met de gegevens?

Ik neem aan dat het er om gaat om over een lange reeks van jaren (continuïteit is dus belangrijk) inzicht te krijgen in het verloop van de trek van vogels in relatie tot de weersgesteldheden in de overwinteringsgebieden, onderweg en hier. Mogelijk kan de coördinator hier eens wat over schrijven. Ik weet daar zelf nog niet zo veel van. Veel mensen zullen ook sneller besluiten om mee te doen als ze weten welk belang ze er mee dienen.

Zijdelings zou ik de opmerking willen plaatsen, dat er in het algemeen, als er mensen voor een onderzoek of voor projecten worden gevraagd, te weinig voorlichting wordt gegeven over het doel en het waarom.

Maar goed, ik hoop dat dit stukje aanleiding kan zijn voor veel leden om enthousiast mee te gaan doen aan de fenologie.

Ik wens U daarbij veel succes en vogelplezier!

TERUGMELDING VAN EEN OUDE BERGEEND

Dick A.Jonkers

Op 4 juli 1970 werden o.a. met medewerking van Jelle Harder en Eduard Osieck in het Laarder Wasmeer jonge Bergeenden geringd. Van de toen nog in de omgeving broedende paren waren de vrouwtjes met hun jongen naar dit gebied gekomen. Van de in een ondiepe plas verblijvende exemplaren kregen wij negen en twintig jongen te pakken, die wij van een pootring voorzagen. Groot was de verrassing toen onlangs één van deze Bergeenden werd teruggemeld. Deze vogel werd op 15 december 1989 in de Kattenwaard bij Kampen geschoten en was toen dus ruim 19 jaar oud.

De tot nu toe oudste bekende teruggemelde geringde Bergeend was zestien jaar oud. (Brink, B. van de 1990). Uit gevangenschap zijn Bergeenden bekend die ouder dan 30 jaar werden (Bauer & Glutz von Blotzheim 1968).

De schutter die de Bergeend voortijdig het ondermaanse deed verlaten mag wel eens op het matje worden geroepen. Hoewel alle eenden onder de Jachtwet vallen, mag deze soort niet geschoten worden.

Geraadpleegde literatuur:

1. Bauer, K.M. & U.N.Glutz von Blotzheim. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 2, Anseriformes (1. Teil): 278. Akademische Verlagsgesellschaft Frankfurt am Main.
2. Brink, B. van de, 1990. Engels ringverslag 1988. Op het Vinketouw 58:16.

TEGENLICHT BIJ VOGELWAARNEMINGEN

Willem Kraak

Een herinnering uit vroeger jaren. Hoe lang geleden en waar? Dat doet er niet toe. Ik was een jong vogelaartje en had nog geen kijker. Met de fiets er op uit. Staat daar een vogel in het weiland? Afstappen dus en turen. Helaas ik heb een lage zon tegen. De handen als een scherm boven de ogen en scherp kijken. Ha, ha! wat een vergissing: daar hangt een rafelige lap aan een paal gespijkerd, hij beweegt langzaam door de wind; het is geen vogel. Ik verbeeld me zelfs de spijker te zien..... Nog even bijkomen. Maar wat gebeurt daar? Er komt een kop met snavel te voorschijn, een hals buigt sierlijk uit, de lap wordt een vogellichaam, vleugels ontvouwen zich..... ~~een~~ Blauwe Reiger gaat op de wieken. Weg lap, weg paal, weg spijker.

Altijd tegenlicht

In de Gooise noordflank loopt een oude zandweg (met fietspad) langs de bosrand met uitzicht op een lager gelegen weiland. Aan de overkant vormt bos op de niet afgegraven zandgrond de grens van het uitzicht. Het weidecomplex heeft een lengte van ca. 700 m en een breedte van 300 m.; het wordt overlangs in het midden doorsneden door een zanderijsloot, waarop enkele dwarssloten uitkomen.

Kom er eens kijken. Het is er gewoonlijk stil en vogelrijk. Op een kaart vindt u de weg gemakkelijk: de Oud Huizerweg, die begint bij Oud Valkeveen en doorloopt langs het bos van Oud Naarden naar de akkergronden bij Huizen. Het bos op de achtergrond aan de overkant van het weidengebied is ontoegankelijk, het is particulier bezit (De Limiten) met een lange oprijlaan vanaf de Naarderstraat. De daarnaast gelegen 'Limitische heide' - voor iedereen toegankelijk - wordt beheerd door de stichting Gooisch Natuurreservaat.

Wie vogels wil bekijken in de boven genoemde weide moet post vatten aan de Oud Huizerweg. De vogels trekken zich weinig aan van menselijke activiteit op of aan die weg. Bomen, struiken of kreupelhout geven genoeg dekking. Maar men heeft gewoonlijk de zon tegen.

Stamgasten zijn Blauwe Reiger, Scholekster, Wilde Eend en Bergeend. Een halve eeuw geleden troffen we hier al in het voorjaar en elke lente weer 'onze bergeenden' aan. Het was een echte sociëteit van bergeendpaartjes en een aantal (nog) niet gepaarde mannetjes. Ze kwamen in de vroege ochtend aanvliegen, een vast ritme van elke dag, of ze gingen weer even weg om te fourageren.

Destijds was het Huizer slik geschikt en rijk aan voedsel voor de bergeenden. In het jaar 1939 hebben Jan Hoogerheide en ik de kijkrichting kunnen veranderen: wij hadden toen toestemming om van de Naarderstraat de oprijlaan in te gaan en via het bos door te dringen tot de rand met zijn gunstig uitzicht op de weiden. Het was de bedoeling het gedrag van Tadorna tadorna in een reeks vroege-ochtenden te observeren en in protocollen de gedragingen vast te leggen.

Op 5 april 1990 observeerde ik de Limitenweide van de kant van de Oud Huizerweg. Er waren 15 bergeenden aanwezig, n.l. een vijftal bijeen (2 paartjes en een mannetje) in de oostelijke hoek en tien exemplaren aan de andere kant (3 of eventueel 4 paartjes) - misschien was een wijfje voor mij onzichtbaar geworden door af te dalen in de zanderijsloot: het getal tien moet dan door elf vervangen worden.

De grote individuele beweeglijkheid in een groep leidt tot het stellen van een minimumwaarde wat betreft het aantal.

Enige dagen later, op 9 april, was ik weer aan de Oud Huizerweg. Nu hinderde mij het tegenlicht van een felle zon. Bergeenden waren, zo leek het, afwezig. Er bevond zich wel een aantal Wilde Eenden in het gras, alle paarsgewijs: de woerden lagen stil, de vrouwtjes stonden als egaal donkere silhouetten in de weide; over de ruggen van de woerden glansde het licht zo fel over de bovenkant van de opgevouwen vleugel dat deze bijna wit leek in tegenstelling tot de donkerder rugpartij.

Waren er geen bergeenden? Toch wel! Uit de onzichtbare zanderijsloot waren twee paartjes omhoog geklommen en zij stonden daar nu op 150 m afstand van het fietspad. De snavel felrood, hals rug en flanken stralend wit, de 'lauwerkrans' over schouders en borst warm oranjebruin; het donkergroen van kop en bovendeeel van de hals leek in dit tegenlicht bijna zwart evenals de schouderpartij, de vleugelspiegel en de vleugelpunt.

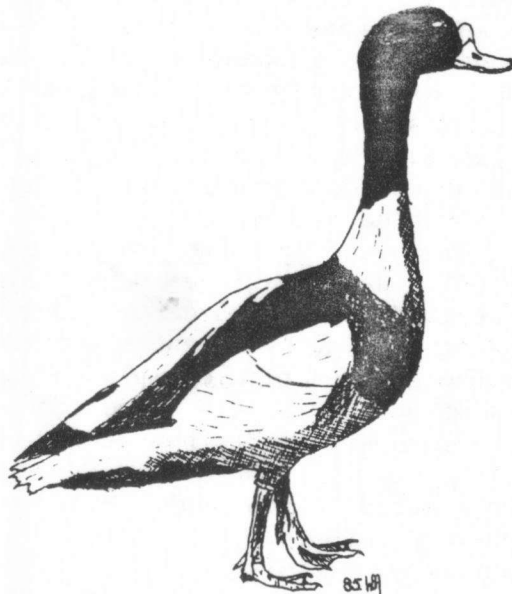
Hoe kan men de sexen op afstand onderscheiden?

Het kan inderdaad, zelfs bij ongunstige waarnemingsomstandigheden. De adulte woerd ontwikkelt in het voorjaar een forse rode knobbel op de bovensnavel; die verdwijnt pas in de nazomer.

Een bergeend met knobbel op de snavel is dus altijd een mannetje. Het omgekeerde gaat niet op: jeugdige woerden die nog niet geslachtsrijp zijn, of sexueel actief, hebben geen (of nauwelijks een) knobbel. In het Handbuch der Vögel Mitteleuropas (Bd 2, p.261/2) uit 1968 staat dit feit wel vermeld, maar de formulering is slordig - alsof bergeendwoerden actief aan het broeden deelnemen. "Bei ♂ im ersten Lebensjahr ist dieser Höcker noch kaum angedeutet und auch bei ausgefärbten, aber nicht brütende Vögeln entwickelt er sich nur unvollständig."

Er zijn andere kenmerken die hun geldigheid behouden ook bij slecht zicht of tegenlicht, verschillen die onmiskenbaar zijn en die men het beste leert kennen wanneer de vogels paarsgewijs bijeen zijn. Het vrouwtje is minder fors dan het mannetje, zij staat wat lager op de poten en speciaal: zij richt kop en hals minder hoog op, ook wanneer de vogels zwemmen.

Handboeken geven natuurlijk wel verschillen in vleugelmaat en zelfs in snavellengte aan, maar de algemene indruk en de houding van de vogels wordt zelden vermeld. Pas in het boek van I.J.Patterson trof ik een zinsnede aan. Zie 'The Shelduck, a study in behavioural ecology' (1982, p.6): "The male appears taller and longer legged than the female, particularly during the breeding season."

Een andere, verborgen, bergeendweide

Een terrein dat gemakkelijk per fiets te bereiken is, van oudsher een bergeendweide nabij een broedterrein, dat rijk aan konijnholen was. Wellicht is deze plek voor velen onbekend terrein omdat de autosnelweg A1 er als een hoge barrière voor ligt.

In vroeger jaren heb ik daar regelmatig paartjes bergeend actief gezien: ze kwamen laag over de bossen aanvliegen, daalden neer in de weide, ruzieden en baltsten en verdwenen telkens ook weer om elders te fourageren, speciaal aan de Gooise kust. Eertijds was het Huizer slik een uitgesproken gunstig fourageergebied.

De weide die ik bedoel ligt laag tussen 'De Beek' - een bekend bosgebied langs de slingers van de A1 - en de hogere zandgronden van het Blindeninstituut ('Koninklijk Instituut Visio' op grondgebied van de gemeente Huizen).

De weide ligt binnen de grens van Naarden. een weggetje van Rijkswaterstaat takt hier af van de oostelijke parallelweg langs de rijksweg A1, het loopt met een bocht steil naar beneden. Daar vindt men de achteringang van 'De Beek' en een zandweg langs de weide in de richting van 't Haspel, waar men uitkomt op de hogere zandgronden, een agrarisch gebied tussen de bossen van Crailo en Oud-Bussum.

Op 5 april 1990: een paartje bergeend is aanwezig; het ♂ vertoont weinig activiteit, het ♀ kruipt op de grens van Naarden en Huizen langs de boshelling omhoog: men kan dat interpreteren als begin van een zoektocht naar een geschikt konijnhol of misschien is de keuze al gemaakt en verdwijnt zij straks ergens in haar hol.

Op 9 april tijdens een haastige en vluchtige rondgang langs bekende plekken zie ik op de 'Beekweide' geen enkele bergeend. Zo iets komt en kwam vaker voor: je moet het maar net treffen dat ze zichtbaar zijn of juist aan komen vliegen.

In de noordflank van het Gooi heb ik wel succes. In een sloot ten westen van de Valkeveense laan zwemt een paartje. Hier is de belichting ideaal. De kleinste details in het verenkleed en van de snavel zijn zichtbaar, kleurnuances komen goed tot hun recht. Allerlei verschillen in kleursterkte tussen de beide sexen kan men waarnemen, ook een lichte vlek om de snavelwortel bij het wijfje. Wij noteerden dat vroeger korthedshalve als 'schimmelkop'. De overige bergeendwaarnemingen op deze dag heb ik al eerder in dit stuk vermeld.

IMPRESSIES VAN DE NATIONALE VOGELTREKDAG

Dick A. Jonkers

's Nachts tegen drieën word ik wakker. Buiten klettert de regen. Wat een ramp! Over enkele uren moeten de tellers op pad voor de Nationale Vogeltrekdag van Vogelbescherming. Om vijf uur loopt de wekker af; het is weer droog.

Buiten is de sterrenhemel te zien en maar weinig bewolking. Op het afgesproken parkeerplaatsje arriveren bijna anderhalf uur later mijn medetellers. Gewapend met verrekijkers, telescopen, parapluïes, stoelen en tassen vol drinken en etenswaar gaan wij nog in het donker op pad naar het telpunt aan de Sniplaan op de grens van de Horstermeer bij Ankeveen, vlak bij de ringdijk bij de Kortenhoefse Plassen. Het is niet het door Vogelbescherming op de kaart ingetekende punt. Dat ligt tussen de huizen en geboomte. De nieuwe telpost kijkt over graslandjes in noordelijke richting, terwijl ook richting west het uitzicht goed is. De taken worden verdeeld, Gejo de Graauw fungeert als medewaarnemer, Corry Langendorff noteert alles op de uurformulieren, Franso Hoes telt na elk uur alles op en zet de gegevens over op de verzamelstaten.

Het wordt licht. Rondom beginnen de vogels zich te roeren. Roodborstjes en Winterkoningen beginnen te zingen en even later zelfs een Tjiftjaf. Uit het moerasbos klinkt op twee plaatsen het gekrijs van Waterrallen en ook een Grote Bonte Specht laat zich horen. Boven het moerasbos dwarrelen groepen lijsterachtigen, Vinken en Sijzen. Tegen de lichte hemel tekenen de silhouetten van trekkende vogels zich af. Groepen Aalscholvers komen over. Geen voedsel-trek naar later blijkt, want er komen later op de dag maar enkele tientallen terug. Na de eerste twee uur tellen staan er al 1300 Aalscholvers op de lijst. Ook de Spreeuw komt behoorlijk door, van 6.30 uur tot 7.30 uur 2542 exemplaren. De enige andere soorten met wat grotere aantallen zijn Kokmeeuw (341) en Grauwe Gans (121). Voor de andere soorten blijft het kruimelwerk en zo zal het de rest van de dag blijven. Ruud Willemstein, onze portofonist, meldt zich na enige tijd en komt de rest van de dag geregeld langs om de gegevens door te geven aan de portofonist bij de telefoon. Deze belt ze door naar Vogelbescherming waar alles in de computer wordt opgeslagen. De gegevens die worden uitgespuwd gaan naar de NOS, die op de televisie drie uitzendingen aan het grote gebeuren wijdt. Jammer dat wij dit niet live kunnen zien. Gelukkig is er wel iemand die het op de video zet.

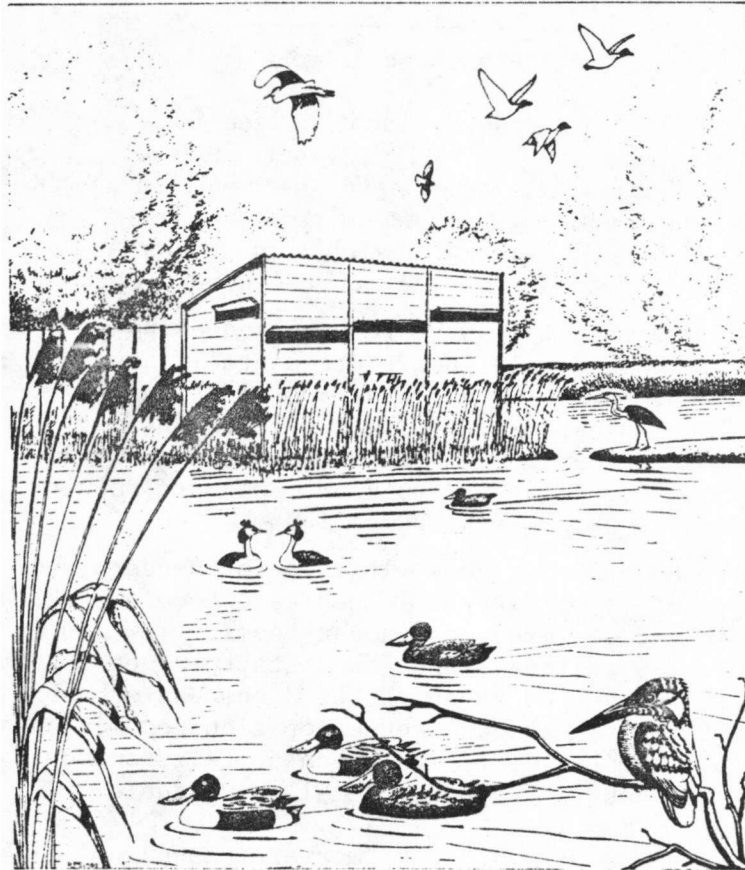
Joke van Velsen, als coördinatrice verantwoordelijk voor de goede gang van zaken, komt langs. Er is op andere posten hulp nodig. Een hoofdteller is niet komen opdagen, een andere zou last van de kou hebben. In het derde teluur komen de krenten in de pap: Sperwer, Gele- en Grote Gele Kwikstaart komen over. In de vrijwel onbewolkte hemel warmen meer roofvogels zich op, telkens weer zien wij Buizerds, in totaal 45 overtrekkende en zelfs twee Ruigpootbuizerds en heel hoog een Havik. De hele dag zien wij ook een paartje Haviken rondzwerfen. De klapper van de dag verschijnt aan het eind van de ochtend. Een Velduil komt rustig klapwiekend op circa 200 meter over. Even later de catering: Joke en Inge van den Akker met warme soep, broodjes, appels en melk. De uren rijgen zich aaneen, de trek blijft matig.

Toch schijnen wij op een goede plek te staan. Bij andere telposten komt vrijwel niets over en is men zelfs overgegaan tot het spotten van vliegtuigen, op de lijst gezet als kerosine-vinken. Gejo wordt voor hulp naar een andere telpost gedirigeerd. Af en toe krijgen wij aanloop van belangstellenden en verwanten en horen het laatste nieuws. Voor de middag al 200.000 vogels in het hele land geteld, een Pallasboszanger op een vinkenbaan gevangen, Breedbekstrandloper bij IJmuiden, Spreeuw en Aalscholver voeren de toptien aan. Om 18.00 uur noteren wij onze laatste vogels, vijf Blauwe Reigers.

In totaal hebben wij 6400 vogels geteld en 56 soorten gezien.

's Avonds lui uitgezakt op de bank geeft het journaal de stand van zaken weer, een half miljoen geteld. Geschat twee miljoen overtrekkende vogels. Koot en Bie namen het geheel in hun Keek op de Week op een uitnemende manier op de hak. Voor mij sluiten deze beelden de Nationale Vogeltrekdag af. De eerste Merels, Zanglijsters en Koperwieken stijgen op uit de bosjes om aan de nachttrek te beginnen.

BEZOEK VOGELHUT LAARDER WASMEER

Elke DONDERDAGAVOND in mei - juni - juli - augustus ; vertrektijden om 19.00 - 19.30 - 20.00 en 20.30 uur.

Elke 1^e ZATERDAGMORGEN in mei - juni - juli - augustus ; vertrektijden om 6.00 - 7.00 en 8.00 uur.

VERTREK vanaf de ingang Laarder Wasmeer aan het einde van de Meerweg te Hilversum. Toegang GRATIS en o.l.v. de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.

VOGELOBSERVATIEHUT LAARDER WASMEER

Dit jaar zullen voor de zevende maal speciale bezoeken aan de vogelhut gebracht kunnen worden.

Er wordt alleen naar de vogelhut gegaan en daarin kan men een half uur tot enkele uren vertoeven.

Alle excursies staan onder leiding van de vogelwerkgroep.

Bezoek is mogelijk in de maanden mei, juni, juli en augustus op iedere donderdagavond. Vertrek eerste bezoek om 19.00 uur, vervolgens om 19.30 uur, 20.00 uur en 20.30 uur.

Voorts worden er bezoeken georganiseerd op de eerste zaterdagochtend van de bovengenoemde maanden. Vertrek eerste excursie om 06.00 uur, vervolgens om 07.00 uur en 08.00 uur.

Startpunt van alle bezoeken is het toegangshek van het Laarder Wasmeer aan het einde van de Meerweg in Hilversum.

De Meerweg begint bij de Kamerlingh Onnesweg en ligt ongeveer in het verlengde van de Lorentzweg.

Contactadres: Jelle Harder, Meteorenstraat 45, 1223 ER Hilversum.
Tel. 035-852842.

DAGEXCURSIE NAAR DE
HAARLER- EN HOLTERBERG
24 maart 1990

Francoise Tabois

De Haan

Bij een bedekte lucht en een temperatuur van $\pm 10^{\circ}$ C. betraden we het gebied waar, op de heidevelden, als enige plek in ons land nog Korhoenders leven en zich voortplanten. Met de Havik in de buurt een hele opgave.

In het bos, waar we onze wandeling begonnen, viel het grote aantal Vinken op. Mezensoorten, waar vooral de Kuifmees uitsprong. Een paar groepen Sijsjes, waaronder eenmaal Barmsijzen. Op een open stuk zat, boven in een struik, de Roodborsttapuit te zingen. Een eenvoudig liedje.

en het Hoen

Waar we in de buurt van de hei kwamen vlogen 5 Korhoenders over de weg en weer terug om in de hei te verdwijnen. In een kale boom ontdekten we een haan en verderop een tweede, eveneens in een boom.

We boften. Iemand die op de fiets langs kwam stapte af en zette een telescoop op, gericht op een van de hanen. Hij bood ons aan er gebruik van te maken. Het bleek dat hij met nog twee andere mensen op zich genomen had om bij toerbeurt hier aanwezig te zijn om door middel van de telescoop de mensen er van te weerhouden over het hek te stappen, met alle eventuele gevolgen van dien.

Boomleeuwerikken en Wulpen waren talrijk, met er tussendoor de Veldleeuwerik. Prachtig zijn de jeneverbessen in dit gebied. De roep van de Havik paste wel in dit geheel. De Geelgors werd enkele malen gehoord. Maar voor het echte balderen waren we toch nog te vroeg volgens de man met de telescoop, die hier inventariseerde.

Voor Frank kwam het absolute hoogtepunt op de terugweg. Hij ontdekte de Kapekster en dat was voor het eerst dat hij hem zag!

Verder nog zingende Goudhaantjes, één zingend Vuurgoudhaantje en, om bij het edelmetaal te blijven, een Goudvink.

De Klap(ekster)
op de Vuurpijl!

ONTVANGEN LITERATUUR

Samenstelling: Leny Reddingius

ARGUS, St.Kritisch Faunabeheer, jrg 14 no 4, december 1989:

De zeehondenziekte en de toekomst van de Waddenzee - Sportvisserij als dierenkwellings. Een baanbrekend vonnis - Weidevogels en mestproblemen - Het illegaal houden van roofvogels is aan te pakken.

DUTCH BIRDING, St.Dutch Birding Ass., jrg 22 no 4, december 1989:

Kleine Kokmeeuw te IJmuiden van juni 1988 tot januari 1989.

idem jrg 12 no 1, maart 1990:

Balkankwikstaart bij Delfzijl in mei 1988 - Woestijntapuit bij Oud-Alblas in april 1989.

- FICEDULA, Twentse VWG, jrg 18 no 4, december 1989:
Fenologie van Twente - Kijkertest.
- FITIS, VWG Zuid-Kennemerland, jrg 25 no 4, 1989:
Hoe knapt een uil zijn uiltje? - Kauwen slaapplaatsen in Zd.Kennemerland -
Overnachtende Waterpiepers in Oeverland de Liede, winter '88 - '89 -
Zwarte Kraaien slaapplaats in Zd.Kennemerland.
- idem, jrg 26 no 1, 1990:
Moerasgebiedjes ten oosten van Haarlem: Broedvogelinventarisatie van
Binnenliede, Buitenliede en Batterij/Spaarnwoude in 1989 - Zeetrek in de
eerste helft van 1989 bij Bloemendaal a/Zee - Blauwe Reigers in Zd.Kennemer-
land. Aantalsontwikkeling 1983-1989.
- DE GIERZWALUW, VWG Amsterdam, jrg 27 no 3, 1989:
Zeldzame Rotskruiper strijkt neer op de VU - Waterland ganzenland?
- idem, jrg 27 no 4, 1989:
Verslag van acht jaar broedvogelonderzoek bij Halfweg - Een slaapplaats
van Blauwe Kiekendieven in de nazomer in de Houtrakpolder - Weer een
Kleine Burgemeester in Amsterdam.
- DE GRASPIEPER, Samenwerkende VWG's N.H., jrg 9 no 4, december 1989:
Pestvogels in N.H. in de periode 1983-1989 - Lepelaars in Amstelland
en de verhuizing van een kolonie - Herkomst van in NH waargenomen
Ooievaars - Herfsttrek van Kraanvogels over het Gooi en de Vechtstreek
in 1988.
- idem, jrg 10 no 1, 1990:
Bosuilen in het duingebied tussen Wijk a/Zee en Camperduin 1980-1989 -
Het voorkomen van de Bosuil tussen IJmuiden en Noordwijkerhout - Op-
merkelijke najaarstrek van de Waterpieper te Castricum - De Huiszwaluw in
Noordhollands Noorderkwartier in 1989 - De wegtrek van Zwarte Sterns
uit het IJsselmeergebied bij Medemblik in het najaar van 1987 en 1988 -
Resultaten meetnet weidevogels NH 1989.
- DE GRAUWE GANS, St.Vogel- en Natuurwacht Zd.-Flevoland, jrg 5 no 3, 1989:
Vijf jaar Broedvogel Monitoring Projekt in Flevoland - Pallas Boszanger
bij Blocq van Kuffeler in november 1987.
- DE GRUTTER, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 13 no 5/6, dec.1989:
De Spotvogel en Tjiftjaf als broedvogel in de Zaanstreek in 1988 -
Verslag Kluteninventarisatie 1988 en 1989.
- idem, jrg 14 no 1, februari 1990.
- DE KLEINE RATELAAR, IVN Gooi e.o., jrg 11 no 5, december 1989.
- idem, jrg 12 no 1, februari 1990:
Jaarverslag 1989.
- KNIPSELKRANT, St.Kritisch Faunabeheer, jrg 14 no 6, januari 1990:
Minister Braks als jagershulpje - De plezierjacht in Echt - Waterwild-
jacht in Overijssel aan banden - Jacht op Westerschelde wordt aan banden
gelegd - KNNV groeit uit tot strijdbare vakbond en vele andere onderwerpen.
- idem, jrg 15 no 1, maart 1990:
Afschieten Rotganzen vrijwel zeker verboden - Verkapte jagersclub mis-
leidt burgers (over de stichting Behoud Natuur en Leefmilieu, (SBNL), LR) -
Beegden (Lbg) niet in zee met SBNL - Korhoen dreigt uit te sterven.
- DE KRUISBEK, Vogelwacht Utrecht, jrg 32 no 6, december 1989:
Tellingen nesten Huiszwaluw.
- idem, jrg 33 no 1, gebruari 1990:
De Nachtzwaluw als broedvogel op de Utrechtse Heuvelrug in 1989 -
Rotganzenbeheer op Texel - Een waarneming van het Bokje.

- LIMOSA, NOU/SOVON/Watervogels, jrg 62, afl.4, 1989:
De Tafeleend als zaadeter in de Grevelingen - Sterfte en overleving van Scholeksters bij strenge vorst - Verspreiding van Grutto's over verschillende typen grasland in het broedseizoen - Herkomst van in Nederland voorkomende buitenlandse Stormmeeuwen.
- MEERKOET, Natuur- en Milieufederatie Wierhaven, jrg 13 no 4, dec.1989:
Stootvogels en uilen. Broedgevallen in de Wieringermeer in 1986 en 1987, deel II
- idem, jrg 14 no 1, 1990:
Stootvogels en uilen. Broedgevallen in de Wieringermeer in '86 en '87, deel III - Nestkastverslag 1989.
- MENS EN NATUUR, IVN, jrg 40 no 5, winter 1989:
De veenweiden op de tweesprong.
- idem, jrg 41 no 1, voorjaar 1990.
- MENS EN VOGEL, Kon.Belgisch Verbond voor de Bescherming van Vogels, jrg 27 no 4, december 1989:
Over mezen van bij ons - Welke toekomst is er voor de Kraagtrap? - De Ekster, te beschermen of te vernietigen? - Vogelvangst 1990: naar een totale neutralisatie?
- DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg 15 no 3, 1989:
Schaarse en zeldzame broedvogels van de Ooyse Graaf.
- NATUURBEHOUD, Natuurmonumenten, jrg 21 no 1, februari 1990:
Zonder mes en vork....(over snavelvormen, LR) - Timmeren aan natuur en landschap. Landinrichting moet veel natuurvriendelijker - Petgaten in Ankeveen.
- NATUUR EN MILIEU, St. Natuur en Milieu, jrg 13 no 12, december 1989:
Milieubeleid in de hoofdstad - Einde campagne Iepeziekte.
- idem, jrg 14 no 1, januari 1990:
Leuk leven na de auto - De chemische Keukenhof.
- idem, jrg 14 no -, februari 1990:
De roof van wilde planten.
- idem, jrg 14 no 3, maart 1990:
Het Wisselse Veen moet behouden blijven. De steeds intensievere landbouw bedreigt de kleinschalige veengebieden van de Oost-Veluwe.
- NATUUR NABIJ, IVN Eemland, jrg 17 no 5, december 1989.
- idem, jrg 18 no 1, februari 1990.
- NIEUWSBRIEF, St.Vrijw.Natuur- en Landschapsbeheer NH (VNLB), no 12, febr.1990:
Een perspectief voor de Otter? - Inrichtingsmaatregelen voor Otters - Otters in 't Gooi en de Vechtstreek - Kleine landschapselementen in het Gooi - Het Tienhovensch Kanaal - De Postiljonvrijwilligers.
- NOORDHOLLANDS LANDSCHAP, St. Het Noordhollands Landschap, no 4, 1989:
De Otter: dier van het zuiverste water - Muiderberg, tussen hoog en laag - Vogels in het najaarsduin; rendez-vous of pleisterplaats?
- idem, no 1, 1990:
Een themanummer: alles over eendenkooien.
- NOORDHOLLANDSE MILIEUKRANT, no 1, februari 1990:
(Deze milieukrant is een uitgave van de Milieufederatie N.H. in samenwerking met de Konsulent Natuur- en Milieu-educatie en het Overlegplatform voor Milieuvorlichting N.H.).
Langdurige strijd tegen Schiphol - Twijfels over aanleg 2e Coentunnel groeien - Milieuvriendelijk groenbeheer.

- SOVON NIEUWS, Samenw.Org.Vogelonderzoek Nederland, jrg 3 no 1, maart 1990
Zeldzame en schaarse broedvogels in 1989 (vervolg).
- DE STEENLOPER, VWG Den Helder, jrg 7 no 42, december 1989:
Zeetrekkelverslag voorjaar 1989.
- idem, jrg 8 no 43, februari 1990:
Broedvogels Donkere Duinen 1989 - Broedvogelinventarisatie Huisduiner-
polder 1989 - Voor het eerst vangsten van Paarse Strandlopers en Steen-
lopers in Den Helder.
- DE TRINGIAAN, VWG Schagen, jrg 12 no 5, december 1989:
Nederlandse Plante- en diernamen, deel I: inleiding.
- idem, jrg 13 no 1, februari 1990:
Jaarverslag Vogels en hun namen, deel 5, de Lepelaar - De terugkeer
van de zomergasten in 1989.
- VANELLUS, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg 42 no 6, nov/dec 1989:
Vogels van de Grote Wielen (II Zwanen en ganzen) - Nesten ondergronds -
Nazorg 1989 (I).
- idem, jrg 43 no 1, jan/febr 1990:
Vogelwacht Nes-Buren Ameland - Nazorg 1989 (2) - Draadslachtoffers -
Kievitvrouwtjes na verlies kuikens opnieuw aan de leg.
- VELD EN VITRINE, Fries Natuurmuseum, no 116, november 1989.
- idem, no 107, maart 1990:
Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft in Friesland.
- HET VOGELJAAR, Stichting Het Vogeljaar, jrg 38 no 1, februari 1990:
Nederland en zijn Ooievaars in 1989.
- VOGELNIEUWS, Vogelbescherming/Sovon, no 4, 1989:
Varkensstaarten voorkomen vogelsterfte - Kartonnestkasten afgekeurd.
- idem, no 1, 1990:
Rijkswaterstaat zet zich in voor Roeken - Storm blaast bos nieuw leven
in - Kunstwand voor Oeverzwaluwen - Recente ontwikkelingen rond de
Vogelrichtlijn.
- VOGELS, Vogelbescherming, nr 55, jan/febr 1990:
Rode Ibis: symbool van een goed beschermingsbeleid - Jonge vogels met
gebroken poten. Is zure regen de dader? - Het raadsel van de Goudplevier -
Vogels in de wereld van morgen - Rangorde op de voerplaats. Wie mag wat? -
Ganzen en landbouw - Tafeleend.
- idem, no 56, maart/april 1990:
Jaarverslag 1989 - Zeevogels en visserij: vriend of vijand? - Eilanden:
bases voor zeevogels - De Korendijkse Slikken nogmaals gered - Windpark
bij Urk. Hoeveel vogels hebben er last van? - Gruttoleven in de Reef -
Parelduiker.
- ONZE WAARD, Natuur- en Vogelwacht "De Alblasserwaard", jrg 21 no 1, febr.1990:
Eerste Poelruiterwaarneming in de Alblasserwaard.
- DE WIJDE BLIK, St.Milieutijdschrift Gooi, Vechtstreek e.o., jrg 6 no 4, febr.1990:
Gemeentelijk milieubeleid - Wat kost 't (Sneltramverbinding Hilversum-Huizen
Almere, LR) - Hilversum groener? - De Ster (weidegebied achter Oud-
Loosdrecht.
- ZICHT OP STICHT, Stichtse Milieufederatie/Konsulent Natuur- en Milieueducatie,
jrg 6 no 5, 1989.
- idem, jrg 7 no 1, 1990:
Herinrichting Noorderpark, de eerste stap - Verpesting en vermesting.
- idem, jrg 7 no 2, 1990:
Behoud tropisch regenwoud.

VELDWAARNEMINGEN

Samengesteld door Jos de Jonge.

Kuifduiker	2	20.2	Spiegelpolderplas, Ned.den Berg	JF
Dodaars	4	20.2	Loodijk, 's-Graveland	WBr
"	2	24.2	Naarden Vesting	HDj/HDs
Aalscholver	2	11.3	Blocq v.Kuffeler, Almere	HDj
"	1	15.3	Bergse Pad, Ankeveen	JJ
Roerdomp	1	23.12	" " "	FK/YB
Ooievaar	3	OV* 29.3	Zwaardemakerstr., Bussum	GB/ea
Lepelaar	2	20.2	Oostvaardersdijk (p.13,2), Flevo	Wwt
"	1	OV 11.3	Grote Vaartweg, Almere	HDj
Grauwe Gans	238	18.3	Maatpolder, Eemnes	FW
" "	2	18.3	Omg.Het Hol, Kortenhoef	JJ
" " ca.	300	29.3	Maatpolder, Eemnes	DJ
" "	48	1.4	Hilversumse Meent	DJ/MG
Kolgans	118	15.3	Maatpolder, Eemnes	DJ
Indische Gans	2	29.3	" "	"
Knobbelzwaan	60	20.2	Aetsveldse Polder, Weesp	WBr
Kleine Zwaan	38	20.2	" " "	"
" "	36	30.3	Gooimeer t.h.v. Eemmond	DJ
Nijlgans	5	8.1	Stichtse Kade, Ankeveen	LHt
"	2	15.3	Bergse Pad, Ankeveen	JJ
Bergeend	1	25.2	Oppad (oost), Kortenhoef	"
"	2	8.3	Ankeveense Pad, 's-Graveland	WBr
"	4	22.3	Laarder Wasmeer, Hilversum	AV/DJ
"	2	29.3	Maatpolder, Eemnes	DJ
"	1	pr 31.3	Hilv. Wasmeer, Hilversum	DJ/FW
" 5 pr +	3	1.4	Oud Naarden	DJ/MG
"	4	2.4	Kortenhoefse Dijk, Kortenhoef	AV
Zomertaling	1	31.3	Maatpolder, Eemnes	DJ/FW
"	4	5.4	Eempolders Nrd, Eemnes	WWT
Slobeend	2	16.3	Gooimeer, Huizer Pier	Wwt/WLd
Krooneend	1	mn 28.1	Waterleidingplas, Loosdrecht	FK/exc
"	1	16.3	Gooimeer, Huizer Pier	Wwt/WLd
Tafeleend	110	13.1	Nes Vecht, Ned.den Berg	FK/YB
Brilduiker	3	20.2	Loodijk, 's-Graveland	WBr
"	6	20.2	Wijde Blik, Kortenhoef	JJ
"	1	22.2	Gooimeer t.h.v. Magdalena	"
"	3	15.3	Spiegelpolderplas, Ned.den Berg	"
Nonnetje	ca.12	5.2	Loenderveense Plas, Loosdrecht	FK
Wespendief	1	OV 17.3	Oud Valkeveen, Naarden	Wwt/WLd
Havik	1	13.2	Juliana-oord, Laren	FW
"	1	22.2	Warandabergen, Huizen	Wwt
"	1	24.3	Hilv.Wasmeer	AV
"	1	30.3	Laarder Wasmeer, Hilversum	AV/ND/HL
"	1	1.4	IJsselmeerpaviljoen, Naarden	DJ/MG
Sperwer	1	14.1	Kortenhoefse Dijk, 's-Graveland	FK
"	1	14.1	Westhove, Oostermeent, Huizen	DJ
"	1	17.2	Polder Dorssewaard, Vreeland	FK/YB
"	1	27.2	Steenakker, Blaricum (prooi consumerend op het tuinhek)	EF/AF/ER
"	1	14.3	Wolfskamer, Huizen	DJ/MG
"	1	15.3	Eemmond	DJ
"	1	25.3	Westerheide, Hilversum	AV
"	1	26.3	Lijsterbeslaan, Hilversum (in tuin een duif verorberend)	mH

Buizerd	1	5.2	Polder Mijnden, Loenen	FK
"	2	5.2	Omg.Eendenkooi, Breukeleveen	JJ
"	2	25.2	Oppad, 's-Graveland	"
"	3	22.3	Laarder Wasmeer, Hilversum	AV/DJ
"	1	24.3	Hilv. Wasmeer	AV
"	2	29.3	Maatpolder, Eemnes	DJ
"	2	30.3	Omg.Zonnestraal, Hilversum	JJ
"	1	1.4	Fort Ronduit, Naarden	DJ/MG
"	1	1.4	Horster en Broekerpolder, Ned.den Berg	" "
"	1	4.4	Gr.Wichmanstraaty Hilversum	AV
Blauwe Kiekend.	1 vr	16.3	A27 t.h.v. Hilversum	MG
" "	1 mn	30.3	Maatpolder, Eemnes	DJ
Bruine Kiekend.	1 mn	25.3	Westerheide, Hilversum	AV
Slechtvalk	1 OV	30.3	Zwaardemakerstraat, Bussum	GB/m
Smelleken	1	5.4	Eempolders Nrd	WWt
Kraanvogel	2 OV	10.4	Gooimeerkust, Muidenberg	WWT
Waterral	2	14.3	Gooimeer t.h.v.Magdalena, Naarden	DJ/MG
"	1	14.3	" " Eukenberg, Naarden	" "
Waterhoen	11	22.1	Oude Haven, Hilversum	DJ
Goudplevier	24 OV	29.3	Maatpolder, Eemnes	"
"	173	30.3	" "	"
Zwarte Ruiter	1	31.3	Eemmond, Eemnes	DJ/FW
Tureluur	1	2.3	Omg.Naardermeer	WWt
Oeverloper	1	5.12	Kust Muidenberg	GB
Wulp	1	18.2	Egelshoek, Hilversum	JJ
Houtsnip	1	8.2	Dassenbos, Hilversum	DJ/AV
"	1	20.3	Hilverbeek, 's-Graveland	JF
Dwergmeeuw	1	14.3	Gooimeer t.h.v.IJsselm.pav., Naarden	DJ/MG
Ransuil	12	16.2	Blaricum	EF/fK
" (dood)	1	29.3	A27, Eemnes	DJ
Bosuil	1	16.1	Omg.Kruitfabriek, Muiden	WBr
"	2	12.2	Groot Kruisberg, Bussum	"
IJsvogel	1	8.3	Ankeveense Pad, 's-Graveland	"
Groene Specht	2	29.1	Westerheide, Laren	LHt
" "	1	17.2	Omg.Wolfsbergen, 's-Graveland	FK/vc
" "	1	23.2	Omg.Magdaleen, Naarden	JJ
" "	1	24.2	Loosdrechtse Bos, Hilversum	CJ
" "	1	24.2	Omg.Sparrenlaan, Hilversum	JJ
" " 1 +	1	30.3	Zuiderheide, Laren	"
" "	1	1.4	Tafelberghei	DJ/MG
Zwarte Specht	1	7.1	Einde Gooi, Hilversum	FK/YB
" "	1	23.1	Postiljonhei, Laren	EF/JO
" "	1	7.3	Landg.Spanderswoud, 's-Graveland	JF
Kl.Bonte Specht	1	6.2	Dammerkade/Googh, Ankeveen	LHt
" " "	2	3.3	Schaep & Burgh, 's-Graveland	WWt
" " "	1	7.1	Einde Gooi, Hilversum	FK/YB
Boomleeuwerik	1	30.3	Zuiderheide, Hilversum	AV/ND/HL
Veldleeuwerik	1	20.2	Tafelberghei, Blaricum	EF
Boerenzwaluw	2	10.3	Westbatterij, Muiden	WBr
Roodstuitzwaluw	1	1.11	Rand 4e Kwadrant, Huizen	Old
Waterpieper	1	23.12	Bergse Pad, Ankeveen	FK/YB
"	1	24.12	Huizer Pier	DJ/MG
Witte Kwikst.	1	24.12	Westhove, Oostermeent, Huizen	DJ
Pestvogel	1 OV	7.1	Zwarte Bergen, Hilversum	FK/YB
Zwartkop	1 mn	22.3	Moutje, Bussum	GB
Tjiftjaf	1	23.2	Huizermaat, Huizen	BR
"	1	24.2	Omg.Muidierzand, Almere	HDj/HDs
Vuurgoudhaantje	1	14.1	Emmaweg, Kortenhoef	FK
Roodborsttapuit	3 pr	8.4	Bussummer- en Westerheide	GB

Zwarte Roodst.	1	1.4	Haven Huizen	DJ/MG
" "	1	1.4	Energieweg, Huizen	" "
" "	1	1.4	Bijvanckweg, Blaricum	" "
Kramsvogel	30	25.2	Oppad, 's-Graveland	JJ
Baardmannetje	1	14.3	Wolfskamer, Huizen	DJ/MG
"	2	14.3	Gooimeer/Magdaleen, Naarden	" "
"	3	14.3	" /Eukenberg, "	" "
Kuifmees	min.6	16.2	Omg.Hoorneboeg	JJ
Buidelmees	1	juv.10.11	Slikveldje Holl.Brug, Muiderberg	GB
Sneeuwgors	11	19.11	Omg.Vogelweg, Zd.Flevo	GB/EV
Putter	ca.50	18.2	Weg op Egelshoek, Hilversum	JJ
"	30	21.2	Heide Kolhornseweg, Hilversum	"
Barmsijs	1	27.12	Jac.Catsplein, Bussum	IW
"	1	14.3	Magdaleen, Naarden	DJ/MG
Goudvink	5	9.1	Bikbergen/IJzeren Veld, Huizen	FK/YB
"	6	24.1	Laarder Wasmeer	GB
"	2	8.3	's-Gravelandseweg, Hilversum	WBr
Appelvink	1	17.2	Land.Spanderswoud, 's-Graveland	FK/vc
Ringmus	25	14.1	Cannenburgerweg, 's-Graveland	FK
"	10	5.2	Randweg, Bussum	LHt
"	16	12.2	Westbatterij, Muiden	WBr

Tijdens het vogelen werd op 5 februari een Citroenvlinder waargenomen.
(Tafelbergheide; door GB)

Met dank aan de waarnemers:

GB - G.J.Brandjes	LHt - L.Hartog	ER - E.Ruivendaal-v.Diermen
WBr - W.v.d.Brink	CJ - C.J.de Jonge-Tax	AV - A.Vermeule
YB - Y.Bosman	DJ - D.A.Jonkers	EV - E.Vasseur
HDj- H.Dwars jr.	JJ - J.de Jonge	FW - F.v.d.Weijer
HDs- H.Dwars sr	fK - fam.Kessler	IW - I.v.Woersem
ND - N.Dwars	FK - A.J.van Klaveren	WWt - W.Weitjens
AF - A.Frater Smid-v.Thiel	HL - H.v.d.Leen	ea - en anderen
EF - E.Frater Smid	OLD - O.Langendorff	exc - VWG-excursie
JF - Joh.J.Frieswijk	WLd - W.Langendorff	vc - VWG-vervolgcursus
MG - M.de Graaf	JO - J.Oosterlaken	m - moeder
mH - Mevr.Hartsink	BR - B.Roor	

* OV = overvliegend

Aanvulling lijst van speciale uitgaven van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.

De uitgaven tot en met nummer 64 staan vermeld in Korhaan nr.3, juli 1989.

65 Verslag tellingen van vogeltrek over de telpost "Corversbos" in de herfst van 1988. A.J.van Klaveren

66 Broedvogelinventarisatie Oostermeent 1989. Dick A.Jonkers

67 Broedvogels Einde-Gooi in 1989. Dick A.Jonkers

68 Nestkastenverslag 1989. Dick A.Jonkers

INHOUDSOPGAVE DE KORHAAN 1988

=====

Brink, R.v.d.	Ganzen dagje	pag. 70
	Excursie Amsterdamse Waterleidingplassen	71
	Excursie IJmuiden 30.10.88	130
	Blauwe Reiger verschalkt ongewone prooi	132
Dieperink, P.	Vogels op de Gooise Heidevelden	20
Duurland, W.	De vogelbevolking van de 's-Gravelandse Buitenplaatsen	36
	Midwinterwatervogeltelling 1988	48
Harder, J.	Het Laarder Wasmeer	14
Harder, J. en R. van Poelgeest,	Broedvogels in de bebouwde kom van Eemnes in 1984	42
Heuwekemeyer, D.	Vogelen op Skylge, najaar 1988	126
Jonkers, D.A.	Sijzen-slaaptrekonderzoek in 1986/87 en 1987/88	64
	Merel vangt slakken uit vijver	78
Klaveren, A.J. van,	Verslag proeftelling vogeltrek over telpost in Corversbos in najaar 1987	94
Klippel, N.	Excursie Egelshoek 13.11.88	130
Kloosterman, R.	Excursie Huizer Pier/Gooimeerkust 20.12.87	49
	Ganzenexcursie 23.1.88	69
	Excursie Einde Gooi en omgeving 7.2.88	72
	Avondexcursie landgoed Groeneveld 4.3.88	73
	Voorjaarsweekend Terschelling 1988	75
	Fietsexcursie Eempolders 4.4.88	79
	Excursie Flevopolders 19.11.88	134
Kole, R.	Toename van Gele Kwikstaarten?	92
	Huiszwaluwtellingen 1986 en 1987	102
Kraak, W.K.	Verhalen over Bonte Kraaien	123
Mekel, J.	Broedgeval van Scholeksters op een dak	7
	Wintervoeding minder goed voor vogels en milieu	110
Postma, J.	Een luchtgevecht	13
Soete, H. de	Verslag Gierzwaluwenproject van 1981-1988	99
Vermeule, A.	Watervogeltellingen Gooi- en Eemmeer 1987/88	66
Walter, J.	Het dagelijks songfestival	106
Wiegel-Kiesel, I.	Sperwer op achterplaatsje	57

INHOUDSOPGAVE DE KORHAAN 1989

=====

Baan, C.v.d.	Tussen Delft en Overschie	pag. 82
Brink, R.v.d.	Excursie Ameland april 1989	65
	Vogelmoeheid?	92
Domhof, J.	Excursie Flevopolder 26.11.88	19
Duurland, W.	Midwinter-watervogeltelling 1989	60
Dwarshuis, S.	Natuurbeschermingsgroep loopt zich warm	59
Hofmeester, R.	Plannen van de natuurbeschermingsgroep	111
	Elf-soorten-actie van Vogelbescherming	117
	Ganzen voorspellen vorstperiode	127
Jonkers, D.A.	Het Gezicht van de Vogelwerkgroep	11
	Vogels van de Oeverlanden	57
	De geschiedenis van de Ooievaar bij Eemdijk	58
	Boomvalk slaat Veldmuis	93
	Midwintertelling Waterhoentjes 1989	95
	Verkeersslachtoffers van de fauna langs de A27 bij de Stichtse Brug in 1989	119
Keuning, A.	Waarnemingskaartjes	70
	Vogels tellen	94
Klaveren, A.van	Herfsttrek Kraanvogels over het Gooi en de Vechtstreek in 1988	13
Kloosterman, R.	Excursie Huizer Pier en Gooimeer 11.12.88	20
Kole, R.	Ruilverkaveling in de Eempolders	86
Kruse, C.G.	Excursie Oppad en Kromme Rade 6.5.89	61
Poelstra, S.H.	Vogeljaar 1988: Van Fitis tot Vuurgoudhaantje	41
Russer, H.	Over de Abdim's Ooievaar bij Loosdrecht	122
Schrijflijster	Vergadering te Sumver Hill	43
	Bontje Tessel	62
	Het Naarder Nietmeer	125
Walter, J.	Het Fosterparents-plan van de Koekoek	66
Westendorp, H.	Ervaringen van een beginnend nestkastcontroleur	90
Weijer, F.H.v.d.	Verlag Zeeland-excursie 11.2.89	44
	Dagje zandstralen bij de Hondsbosse Zeewering	123
	De Knobbelswaan in het Gooi e.o. in 1988	124
Onbekend	Sperwer en Havik rukken op	89

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Postadres VWG : VWG Het Gooi, Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

Het dagelijks bestuur

Voorzitter : R.A.Kole, Torenvalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel.03499-82303
Sekretaris : M.de Graaf, Westhoven 48, 1275 DD Huizen " 02152-60456
Penningmeester: L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp " 02940-11683

Kontaktpersonen-coördinatoren subgroepen

Avifauna : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, 02159-19356
Eempolders : R.A.Kole, Torenvalk 22, 3752 SK Bunschoten " 03499-82303
Nestkasten : D.A.Jonkers, Juffersland 16, 3956 TT Leersum 03434-51109
Propaganda : R.v.d.Akker, Gooiersgracht 15, 1251 VA Laren 02153-83071
Vogelcursus : A.v.Klaveren-v.Oord, Berkenhof 3, 1241 VP Kortenhoef, 035-61426
Excursies : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn 02154-18804
Korhaan : W.Duurland, M.Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum 035-217222
Contr.Vogelwet
(A.I.D.): R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, 1244 PJ Ankeveen 035-62641
Vogelasiel : B.van Ingen, J.v.Schimmelstraat 6, 1411 VS Naarden 02159-45658
Consulent Vogelbescherming en Vrije
Vogelreservaten: R.Hofmeester, De Lange Gangh 81, 1398 CW Muiden 02942-3203
Natuurbeschermings-
consulenten : S.N.Dwarshuis, Willibrorduslaan 88, 1216 PC H'sum 035-216846
R.Hofmeester, De Lange Gangh 81, 1398 CW Muiden 02942-3203
R.Kloosterman, Beeldhouwerpad 84, 1315 KD Almere-Stad 03240-43418

Inzenden waarnemingskaartjes

J.de Jonge, van Brakellaan 26, 1215 PJ Hilversum

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek, A.Voetlaan 14, 1244 PJ Ankeveen 035-62641
Bussum/Naarden: L.Reddingius, Gr.W.den Oudelaan 22, 1412 AV Naarden 02159-42508
Hilversum : J.de Jonge, Van Brakellaan 26, 1215 PJ Hilversum 035-217672
Huizen : Bert Roor, Eland 41, 1273 OK Huizen 02152-64623 (p)
030-913685 (w)
Muiden : Mark v.d.Pol, Lely 3, 1398 CS Muiden 02942-3510
Baarn : J.J.M.v.Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn 02154-18804

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de V.W.G., is de vereniging op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte onkosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

Contributie: Voor leden f 20,--, huisgenoot-leden f 7,50 per jaar, bij voorkeur te betalen met de van ons ontvangen accept-girokaart met lidnummer, aan het begin van het kalenderjaar.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

" De Korhaan "
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

9775
08.30
50168

12/1
11/11
11/11

08.30
11/11

213.30

11/11
50168

XH 3016104 G
LECLERCQ J W
VT HOFFSTR 28
1223EE HILVERSUM

168.30
11/11
213.30

5/11/11